

Najneaj nanderac leaw tapiüng

SAN JUAN

wüx Teat Cristo

Nanderac tiün marang nipilan

1 Tanomb wüx nganaw majlüy iüt, nganaw majlüy nicuajind, pero aaga Nanderac quiaj almajlüy. Aaga Nanderac quiaj almajlüy maquiiüb Teat Dios; nej Dios nej.
2 Nej ajlüy nóiquian maquiiüb Teat Dios nde ajlüy. **3** Meáwan leaw almajlüy, tajlüy arang nej. Nicuajind ngondom majlüy leawa almajlüy nganüy, sitiül nej ngo marang. **4** Nej üüch mapac meáwan cuajantanej leaw almajlüy. Aaga neech mapacaran quiaj, arraj nipilan atnej ran arraj cuajantanej.
5 Aaga ran quiaj arraj tiül pojniün; pojniün ngondom mapenich aaga ran quiaj.

6 Tajlüy nop naxey nenüt Juan, aaga neech yow nipilan; nej tiün üüch nej miün Teat Dios. **7** Aaga naxey quiaj tiün mandeac wüx aaga almajlüy atnej ran quiaj, para mayariw andeac nej meáwan nipilan. **8** Juan ngome nej aaga ran quiaj. Nej tiün majüiiquich cuane amb apiüng aaga ran quiaj, Jane

wüx andeac. **9** Nej aaga ran quiaj naleaing, tenguijal marraj meáwan nipilan; nej tiün wüx aaga iüt cam.

10 Aaga ran quiaj tajlüy wüx iüt cam, pero nipilan ngo majawüw jane nej masey nej tarang meáwan leaw almajlüy. **11** Nej tiün tiül micambaj nej; pero micambaj nej ngo mandiümiuw nej. **12** Nganüy meáwan monyar andeac nej, ajcüw ayaj tüjndiw majlüyiw micual nejiw Teat Dios. **13** Cos ngome wijquiatoj awiquiach nejiw nipilan, átan ngome aljane tandiüm majaw wijquiamoj. Aton ngome nop naxey tandiüm majiür micual nej. Ngwiüy, nejiw micual nejiw Teat Dios.

14 Aaga Nanderac quiaj tiün wijquiam marang nipilan atnej icoots; at tacül ningüy maquiijpaats. Tajawaats nej tarang xeyay cuajantanej najneaj. Nej arang leaw naleaing, cos naleaing nej anopúyan micual Teat Dios.
15 Juan tiün mandeac wüx nej, tapiüng:

—Tandeacas wüx aaga Teat Naxey cam wüx tapiüngas aliüc miün nop

natang, xeyay netam ajlüy, ngo mat xic; cos wüx nganaw najlüy, nej almajlüy —aw.

¹⁶Xeyay ajüiquich mimonajneaj nej tiül meáwan icoots, cos nej üüch icoots meáwan leaw netam, tütchan. ¹⁷Aaga ajlüyay poch tüünd teat Moisés tajlüy, para ndom majawaats nguineay netam marangaats. Nganüy aaga jayats poch Teat Jesucristo tütch icoots para alndom majawaats cuane naleaing, at para mayariüts mimonajneaj nej. ¹⁸Naleaing nejinguind ngo maxom majaw nejay Teat Dios. Áagan anopúyan micual nej lamajaw cos almaquiiüb, nej ajüiquichay majaw nguineay ajlüy.

Leawa tandeac Juan Bautista

(Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17)

¹⁹Atcüy tapiüng a Juan wüx ajciüwa monajiüt ocueaj nipilan judío tiül Jerusalén tütchiw mamb acas miteaats ata levitas, matüniw manguiayiw wüx aaga teamandeac quiaj. Tasajüw:

—¿Jowa ique jan ic? —ajüw.

²⁰Nej ngo mawaiich, aleáingan tapiüng:

—Xique ngome aaga Cristo lapiürang aliüc —aw.

²¹Tandüiyiw wüx matüniw nej manguiayiw:

—¿Jane ic? ¿Ngwüy ique Elíasa? —awüw

Juan tandüy wüx mapiüng:

—Ngwüy, ngome xique —aw.

Condom tandüiyiw wüx masajüw nej:

—¿Ngwüy ique alinop nendeac andeac Teat Diosa? —ajüw nej.

—Ngwüy —aw.

²²Condom tasajüw nej alinomb: —Ngwüy naleaing sapiüngan, ipiüng jane ic, isaj xicon. Cos netam napiüngan wüx sanapeayiün niüng ajlüyiw moneech xicon niünan. Ipiüng jan ic —ajüw nej.

²³Quiaj tasaj nejiw a Juan: —Xique aaga nendeac tiül wajchiüc atnej tapiüng Isaías wüx tapiüng: “Ileainguijchan mitiiüd Teat Naxey cos aliüc” —aw.

²⁴Ajcüwa nasoiquiw mambüw majawüw a Juan quiaj, üüch nejiw mambüw fariseos. ²⁵Condom tasajüw a Juan:

—Sitiül ngome ique a Cristo, at ngome aaga Elías, at ngome alinop nendeac andeac Teat Dios, ¿neol tapots meaach yow nipilan? —ajüw nej.

²⁶Quiaj tasaj nejiw a Juan:

—Naleaing ipiüngan xique süüch yow. Nganüy almajlüy nop tiülan nipilan, icona ngo mejawan Jane nej. ²⁷Xique tapiüngas aliüc miün nop natang netam ajlüy, ngo mat xic, cos wüx nganaw najlüy, nej lajlüy. Sayaag ngondom nacheed aonts apaj nej, cos sayaag nicuajind xic —aj nejiw.

²⁸Atquiaj tajlüy tiül cambaj Betábara nonüt necamb lam Jordán niüng tenguijal üüch yow nipilan a Juan.

Teat Jesús atnej sap ocueaj Teat Dios

²⁹Aw alinoic nüt, Juan tajaw Teat Jesús aliüc andüy niüng ajlüy nej. Quiaj tapiüng:

—Ijawan aaga naxey aliüc quiaj. Aag ayaj Teat Dios neech nej miün. Apmarangüch wüx nej atnej arangüch wüx quicheech sap

nambiyaran wüix pascua, cos nej apmangüy asoet niplan.³⁰ Aag ayaj lanapiüng wüix, cos tapiüngas: “Aliüc miün nop teat naxey xeyay netam ajlüy, ngo mat xic. Nej ombas majlüy, xique teoj; cos wüix nganaw najlüy, nej almajlüy”, saw.³¹ Xique ngo najaw jane nej, nguineay apmajawüw niplan judío. Áag tiünas nüjchiw mayariw yow —aw.

32 At tapiüng a Juan:

—Xiquiay sajaw Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios tiün imiün cielo atnej noic palom mejquiem wüix ombas nej.³³ Xique nganaw najaw jane nej. Pero cos aaga nesaj xic niün nüüch yow niplan lamasaj xic: “Wüix apmejaw Nangaj Espíritu miün andüy wüix ombas nop teat naxey macül wüix nej, aag ayaj apmüüch niplan Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios.”³⁴ Naleaing, nganiüy lanajaw Micual Teat Dios nej, cos xiquiay tajawas atquiaj tajlüy —aw a Juan.

**Teat Jesús tarriiid acas
miniplan nej**

35 Aw alinoic nüt Juan alebem quiaj almaquiiüb ijpüw miniplan nej.³⁶ Quiaj majaw aleamb quiaj Teat Jesús, tapiüng:

—Ijawan, jogüy lapeay aaga nasaic Misap Teat Dios —aw.

37 Ajcüwa ijpüw miniplan Juan wüix tanguiayiw aag ayaj, quiaj tambüw mandüjpiw Teat Jesús.

38 Teat Jesús wantsat majaw almandüjpiw nej, tasaj nejiw:
—¿Cuane iyamban, teat? —aj nejiw.

Quiaj tapiüngüw:

—Rabí (amb apiüng nequiaach), ḷnguiane icül? —ajüw nej.

39 Tasaj nejiw Teat Jesús:

—Tabaatsaron mejawan —aj nejiw. Quiaj tambüw majawüw nguiane acül. Condom tacülfwan quiaj maquiüjpüw, cos langwiüts.

40 Nop tiül aaga ijpüw quiaj leaw tanguiayiw andeac teat Juan, condom tandüjpiw Teat Jesús, aag ayaj teat Andrés, michiig teat Simón Pedro.⁴¹ Condom aaga Andrés quiaj tsajmbiüt mayamb Simón micoj nej, tasaj:

—Lanaxoman aaga Mesías nasaic a Cristo, aag lapiürang aliüc —aj.

42 Condom teat Andrés taquiiüb mamb teat Simón majaw Teat Jesús. Wüix Teat Jesús tajaw a Simón, quiaj tasaj:

—Ique Simón micual teat Jonás, nde nganüy apmenüt Cefas, aag ayaj nasaic Pedro —aj nej.

Teat Jesús tarriiid Felipe y Natanael

43 Aw alinoic nüt Teat Jesús tind amb andüy tiül iüt Galilea, quiaj taxom Felipe, tasaj:

—Mac, tabar —aj.

44 Aaga Felipe quiaj naw Betsaida tiül micambajüw Andrés y Pedro.

45 Condom aaga Felipe tamb mayamb Natanael. Wüix taxom tasaj:

—Lanaxoman aaga teat naxey leaw tanomb lamandeac wüix nej tiül aaga nawiig tarang Moisés. At ajcüwa mondeac andeac Teat Dios tandeacüw wüix nej. Aag ayaj nenüt Jesús, micual José, naw cambaj Nazaret —aj.

46 Quiaj tapiüng Natanael:

—Jow aaga cambaj Nazaret quiaj, ḷmbich cuane najneaj alndom maw quiaja? —aw.

- Quiaj tapiüng a Felipe:
—Tabar mejaw —aw.
- ⁴⁷ Wüx Teat Jesús tajaw ajngot a Natanael, quiaj tapiüng:
—Jogüy aliuc nop niplan judío leaw ngome áag awaiich —aw.
- ⁴⁸ Quiaj tasaj nej Natanael:
—¿Neol teat, nguiane meyaag ximbas? —aj.
- Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
—Xique tajawas ic wüx nganaw mapaj ic Felipe, wüx alchetemear teowil toc —aj nej.
- ⁴⁹ Condom quiaj tasaj nej Natanael:
—Rabí, ique aaga Micual Teat Dios, ique minatang nenajüt tiül niplan judío —aj nej.
- ⁵⁰ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
—¿Neol, aag sasaj ic tajawas ic teowil toc teyar sandeaca? Naleaing apmejaw aliuc miün apmajlüy xeyay najneajnej, ngome áagan ayaj —aj nej.
- ⁵¹ At tasaj nejiw Teat Jesús:
—Naleaing naleaing sasaj icon, nde nganüy andüy quiaj apmejawan lejquiar nangaj cielo, apmejawan ajciüwa ángeles ocueaj Teat Dios iünüw at andilileaw niitung ajlüy Teat Naxey —aj nejiw.
- Nengoch owix tiül Caná**
- 2** Wüx er nüt tajlüy nop nengoch owix tiül cambaj Caná tiül iüt Galilea. Alquiaj mimüm Teat Jesús.
- ² Teat Jesús maquiiüb miniplan nej tasoiquiv mambüi quiaj aton.
- ³ Camüm wüx tümb a vin, quiaj tasaj nej mimüm nej Teat Jesús:
—Lango majlüy vin manganeowaran —aj nej.
- ⁴ Quiaj Teat Jesús tapiüng:
- Müm, ¿neol tesaj xic atquiaja?
Cos xique nganaw matüch a nüt narang cuajantanej —aw.
- ⁵ Quiaj tasoiquiv monbeol, asaj nejiw mimüm Teat Jesús:
—Irangan leaw apmasaj icon —aj.
- ⁶ Ajlüy quiaj anaíw xor iqual yow narangüch piedra. Ajciüw ayaj atam nejiw a niplan judío wüx arangüw leawa lambójan marangüw para majlüiy nerixix alinomb teombas Teat Dios. Ajciüwa xor quiaj ajoy ojpeacüw tengwüy gajpowüw ngan yow. ⁷ Condom Teat Jesús tasaj monbeol:
—Ichipichan yow a xor quiaj —aj nejiw.
- Quiaj tachipichaw. ⁸ Ndoj tasaj nejiw Teat Jesús:
—Nganüy itembiün noic pite, ijoyiün mamb, ijchan aaga najlüy wüx nengoch owix —aj nejiw.
- Condom atquiaj tarangüw.
- ⁹ Wüx ndoj manganeow aaga yow narangüch marang vin, aaga najlüy wüx nengoch owix quiaj, nej ngo majaw nguiia naw. Pero ajciüwa monbeol lamajawüw cos nejiw monpiow yow. Condom aaga najlüy wüx nengoch owix quiaj, tapaj aaga nench, ¹⁰ tasaj:
- Meáwan niplan ombas mayaciüw najneajay vin. Wüx laxyay anganeowaran, quiaj apmayacüw ngo majneajay vin. Nganiüy a ique tepal aaga najneajay vin, ndójwüx tewün —aj nej.
- ¹¹ Ninguiaj amelich arang ateócan Teat Jesús tiül aaga cambaj Caná tiül Galilea. Tüüch majaraw nguineay nej alndom marang cuajantanej. Quiaj miniplan nej tayariw nej andeac.

¹²Wüx ndoj ayaj, quiaj Teat Jesús tamb andüy tiül cambaj Capernaum, taquiiüb mimüm nej, michiig nej, minipilan nej. Tacüliw quiaj acas nüt.

Jesús tawün leaw ngo metam majlüy tiül nangaj iüm

(Mt. 21:12-13; Mr. 11:15-18; Lc. 19:45-46)

¹³Laliüc matüch a nüt majlüy aaga nangos nüt pascua ocueajiw nipilan judío. Quiaj tamb Teat Jesús andüy tiül cambaj Jerusalén. ¹⁴Wüx tajmel tiül nadam nangaj iüm, taxom quiaj monüübü boy, monüübü sap, monüübü palom, at mongowüüch tomiün altsotomoj quiaj. ¹⁵Wüx tajjaw aag ayaj, quiaj tarang nots newüjchay para mewüjchay. Condom tawün meáwan tiül nadam nangaj iüm maquijüpüw misapüw nejiw, at miboyiw nejiw. Tawiich ninguiün mitomiünüw mongowüüch tomiün; tatech ninguiün mimesüw nejiw.

¹⁶Tasaj monüübü palom:

—iIwüniün ningüy aag ayaj! Nde merangan ombiüm Xeteat marang plas —aj nejiw.

¹⁷Minipilan nej quiaj leaad omeajtsüw naleaing tarangüch tanomb niüng apiüng: “Xeyay sanajciüy, cos ngo mind najaw marangüw ngo majneaj tiül ombiüm Xeteat”, aw.

¹⁸Condom ajciüwa nipilan judío tatüniw manguiayiw nej:

—¿Neol terang atquiaja, cuane apmejüiüquich merang najawan, majüic nguiane iyar minajüüt merang atquiaja? —ajuw nej.

¹⁹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús: —Indrojchiün ombas aaga nangaj iüm cam, ndoj xique wüx er nüt sanawitich alinomb —aj nejiw.

²⁰Quiaj titsojow nej, tapiüngüw: —Aaga nadam nangaj iüm cam tarangüch wüx ic miow anaíw (46) neat; Ɂnguineay ipiüng ique apmewitich wüx er nüte? —awüw.

²¹Pero Teat Jesús ngo mandeac wüx aaga nadam nangaj iüm quiaj. Nej tandeac andüy wüx ombas nej. ²²Wüx Teat Jesús tapac alinomb imiün tiül mondeow, quiaj minipilan nej leaad omeajtsüw aaga poch leaw tandeac quiaj. Aton tayariiw tayaciw wüx omeajtsüw leawa nomb tarangüw mondeac andeac Teat Dios, at aaga poch tasaj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús ayaag omeajtsüw meáwan nipilan

²³Wüx Teat Jesús altiül Jerusalén tiül nangos nüt pascua, xeyay nipilan tayariiw leaw nej aquiaach cos tajawüw meáwan ateócan leaw nej tarang. ²⁴Naleaing Teat Jesús ngo masap ombas majaw nejiw, cos ajaw nguineay ajlüiyw meáwan.

²⁵Nej ngo metam nejinguind masaj nej nguineay omeaats nipilan, cos nej lamajaw nguineay omeaats meáwan nipilan.

Teat Jesús tandeac aweaag Nicodemo

3 Tajlüy nop naxey tiül fariseos nenüt Nicodemo. Nej nop nenajüüt tiül nipilan judío. ²Aaga naxey quiaj tamb majaw Teat Jesús noic ongwiiüts. Tasaj:

—Rabí, sajawan Teat Dios tüüch ic mewiün mequiaach xicon; cos nejinguind ngondom marang ateócan atnej ique irang sitiül ngome Teat Dios ambeol nej —aj.

³Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing naleaing sasaj ic, sitiül aljane ngo wijquiam alinomb, ngome apmajlüy tiül xenipilan majaw micambaj Teat Dios —aj nej.

⁴Quiaj Nicodemo tatün nej manguiayan:

—¿Nguineay alndom nop natang nipilan mandilil wijquiam alinomba? ¿Mbich alndom majmel teomeaats mimüm nej alinomb wijquiam? —aj nej.

⁵Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing naleaing sasaj ic, sitiül nop nipilan ngo wijquiam alinomb naag yow y Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, aag ayaj ngondom majmel tiül micambaj Teat Dios. ⁶Leaw micual cambajiüt, cambajiüt nej; nganüy jane apwijquiam alinomb naag Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios ajlüy atnej jayats wijquiam, awiquiach nej Nangaj Espíritu. ⁷Nde mbayamear menguiay sasaj ic quiaj: “Netam wijquiamaran alinomb”, naj ic. ⁸Cos iünd apep nguiajantanej imiün, alndom menguiay aterriür, pero ngo mejaw nguiane imiün, at ngo mejaw nguiane andüy. Atquiaj ajlüy wüx nop jayats wijquiam, awiquiach nej Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios —aj nej.

⁹Nicodemo tandüy wüx matün manguiayan:

—¿Nguineay alndom marangüch atnej ipiüng quiaja? —aj nej.

¹⁰Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Ique nop ic natang nequiaach tiül nipilan judío. ¿Neol ngo mejaw wüx aag ayaja? ¹¹Naleaing naleaing sasaj ic, xicona sandeacan wüx leaw sajawan naleaing, at leaw sajawan naag xiniüjcán sandeacan

manguiayaran. Pero icona ngo mendiiüman meyariün sandeacan.

¹²Sitiül ngo meyariün sandeac wüx leaw almajlüy ningüy wüx aaga iüt cam, ınguineay apmeyariün sitiül sanandeac wüx leaw almajlüy tiül cielo?

¹³’Nejinguind nganaw mamb andüy cawüx tiül cielo, áag miün tiün imiün cawüx tiül cielo, aag ayaj Teat Naxey, cos imiün quiaj tiün. ¹⁴Atnej tanomb tarang Moisés tiül wajchiüc wüx taxaing nop narangüch ndiüc mayac cawüx wüx nots xiül, atanquiaj apxaijnguiam Teat Naxey mayacüch wüx cruz.

¹⁵Pares meáwan jangantanej leaw apmayar nej andeac, apmapac meáwan nüt niüng ajlüy Teat Dios.

Teat Dios xeyay andiüm meáwan nipilan

¹⁶Cos Teat Dios xeyay andiüm meáwan nipilan wüx aaga iüt cam, áag tüüch miün anopúyan Micual Nej mawün wüx asoet jangantanej leaw apmayar nej andeac. Atquiaj ngondom ndrom mamb tiül aaga xeyay ngo majneaj; pero apmapac meáwan nüt niüng ajlüy Teat

Dios. ¹⁷Teat Dios ngo müüch miün anopúyan Micual nej wüx aaga iüt cam mayac asoet nipilan. Ngwüy, nej tiün mawün wüx asoetiwi meáwan nipilan wüx aaga iüt cam.

¹⁸Jane apmayar andeac Micual Teat Dios, Teat Dios lango mayac nej asoet; pero Jane ngo mayar andeac nej, mbich landoj lamayac nej asoet Teat Dios, cos ngo mayar andeac anopúyan Micual Nej. ¹⁹Nej tiün wüx aaga iüt cam majlüy atnej ran, cos aquiaach leaw naleaing. Pero

altiül ngo mandiümüw aaga ran quiaj, cos xeyay tandiümüw aaga pojniün niüng alndom mexotayej marangüw ngo majneaj. Ajcüw ayaj lamayac nejiw asoetiw Teat Dios. ²⁰Meáwan ajcüw leaw andiümüw marangüw ngo majneaj ngo mandiümüw aaga ran quiaj, ajcüiyw majawüw, ngo matüchiw. Cos sitiül apmambüw quiaj, aaga ran quiaj apmajüiquich ngo majneaj teamarangiüw. ²¹Nganüy monrang najneaj, nejiw mbich ambüw niüng ajlüy aaga ran. Quiaj ajüiüquichaw nguineay arangüw najneaj atnej andiüm Teat Dios —aj nej Teat Jesús.

**Juan Bautista tandeac
alinomb wüx Teat Jesús.**

²²Ndoj Teat Jesús taw Jerusalén tamb andüy tiül iüt Judea aquiiüb minipilan nej. Tacüliw quiaj acas nüt, tüjchiw yow nipilan. ²³Aton Juan tenguial üüch yow nipilan tiül Enon, quiájan niüng ajlüy Salim cos ajlüy quiaj xeyay yow. Xeyay nipilan apeayiw quiaj mujndiwi yow. ²⁴Aag ayaj tajlüy wüx nganaw mayacüch tiül manchiic a Juan.

²⁵Condom tajlüy noic mondeac tiül nipilan judío maquiüpüw minipilan Juan nguineay alndom najneajay majlüiyw majaw nejiw Teat Dios. ²⁶Ndoj ajcüw aaga nipilan quiaj, tambüw masajüw a Juan:

—Rabí, ijaw nguineay teamarang aaga naxey leaw tequiiüb nonüt necamb lam Jordán, áag tesaj xicon wüx. Nganüy nej aton tenguial üüch yow nipilan, meáwan laambüw mandüjiw nej —ajüw.

²⁷Quiaj tasaj nejiw a Juan:
—Nejinguing ind ngondom marang aag ayaj sitiül Teat Dios najlüy tiül cielo ngo müüch nej marang. ²⁸Icona tenguiayiün wüx tapiüngas, xique ngome aaga Cristo lapiürang aliüc. Xique tüjndiüs niün ombas xic, nej aliüc tamiün. ²⁹Pues wüx nop nench apmaquiiüb nop nüx, aaga nench quiaj almajüür miamigo nej alquiaj almaquiiüb nej. Wüx anguiay nej andeac xeyay apac omeaats manguiay. Ata xique nganüy wüx sanguay nguineay Teat Jesús xeyay andüjiw nej, xeyay apac ximeaats nanguaiay, cos leaw ninguiaj netam narang. ³⁰Nej netam marang natang, nganüy xique apmapateay satam.

Aaga niün imiün tiül cielo

³¹Aaga niün imiün tiül cielo, nej ajlüy wüx meáwan leaw almajlüy. Nganüy nop najlüy wüx iüt, aag ayaj naw wüx iüt; nej andeac wüx leaw ajlüy wüx aaga iüt cam. Nganüy aaga niün imiün tiül cielo, nej ajlüy wüx meáwan almajlüy.

³²Nej andeac wüx leaw ajaw, at andeac wüx leaw anguiay; pero nejinguing ind ngo mayar andeac nej.

³³Jane apmayar andeac nej, aag ayaj apmajaw naleaing andeac Teat Dios. ³⁴Cos jane Teat Dios üüch miün, nej andeac leaw andeac Teat Dios, cos Teat Dios üüch nej Nangaj Miespíritu nej palanüy, ngo metam mapeax. ³⁵Teat Dios xeyay andiüm Micual Nej; meáwan leaw almajlüy lamayac tiül owix nej. ³⁶Jane ayar andeac Micual Teat Dios apmapac meáwan nüt niüng ajlüy Teat Dios. Nganüy jane ngo mandiüm mayar

andeac Micual Teat Dios, ngome apmajaw aaga apacaran quiaj cos xeyay ajcüy majaw nej Teat Dios — aj nejiw a Juan.

**Teat Jesús tendeac aweaag
nop najtaj naw Samaria**

4 Wüx Teat Jesús tajaw
nguineay ajcüwa fariseos
tandeacndeacüw wüx nej cos
teaxeyay minipilan nej, aton xeyay
teamüüch yow nipilan ngo matnej
Juan; ²masey ngome nejay Teat
Jesús neech yow, minipilan nej
arangüi. ³Wüx Teat Jesús tajaw
aag ayaj, quiaj taw quiaj tiül Judea,
tandilil andüy Galilea alinomb.

⁴Pero netam mamong amb tiül
iüt Samaria. ⁵Condom tatüch tiül
noic nine cambaj nenüt Sicar tiül
iüt Samaria. Quiájan mbeay cambaj
ajlüy miíüt aaga Jacob najlüy
tanomb. Aaga iüt quiaj nej tüüch
José micual nej. ⁶Alquiaj aaga lol pil
tarang teat Jacob tanomb. Teat Jesús
cos laümb apac ajüy, chetet quiaj
mbeay lol, laliüic lembem nüt. ⁷Quiaj
tapeay nop najtaj naw Samaria
mepiow yow. Teat Jesús tasaj nej:

—Nachej tigüy miyow müüm,
nanganeow —aj.

⁸Minipilan nej laambüw tiül
cambaj mangalüw nieteran. ⁹Aaga
najtaj naw Samaria tasaj Teat Jesús:

—¿Neol techej xicueaj yow, teat?
Cos ique nop ic nipilan judío,
nganüy xique nop najtaj nawas
Samaria. Ique ijaw nipilan judío
ngome áag andeacüw maquiiüpüw
monaw Samaria —aj.

¹⁰Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Sitiül mejaw leaw Teat Dios
alndom müüch, aton mejaw jane

nechej icueaj yow, sayaag apmetün
xicueaj, condom sanüüch ic yow
leaw üüch mapacaran meáwan nüt
—aj.

¹¹Quiaj tasaj nej a najtaj:

—Teat, ique ngo mejiür cuane
merwüneay yow, nganüy aaga lol
cam xeyay nequiliüt. ¿Nguia naw
apmeyea aaga yow ipiüng quiaja?
¹²Cos xexejchiün teat Jacob tacueat
müüch xicon aaga lol cam. Nej
tanganeow aaga yow, at micual
nej, minimal nej. ¿Jow nganüy ique,
alwüx itama, ngo matneje? —aj nej.

¹³Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Jangantanej apmanganeow a
yow cam apmind anganeow yow
alinomb. ¹⁴Pero jane apmanganeow
aaga yow xique sanüüch, langome
apmind anganeow yow alinomb.
Cos aaga yow xique sanüüch,
apmajlüy tiül nej atnej noic lol
teapacaw müüch nej mapac
meáwan nüt —aj nej.

¹⁵Condom tasaj nej aaga najtaj:

—Teat, iich xic aaga yow ipiüng
quiaj, quiaj langome apmind
sanganeow yow alinomb, atquiaj
ngo metam niün ningüy nayar yow
—aj nej.

¹⁶Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Quiür ipaj minoj, iquiiüb miün
—aj.

¹⁷Quiaj tapiüng a najtaj:

—Ngo najiür xenoj —aw.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing ipiüng ngo mejiür
minoj; ¹⁸cos lamejiür acoquiar.
Nganüy aag almequiiüb, aag ayaj
ngome minoj. Naleaing tepiüng —aj
nej.

¹⁹Camüm manguiay aag ayaj a
najtaj, quiaj tapiüng:

—Teat, sapiüng ique nop nendeac andeac Teat Dios. ²⁰Isaj xic neol xexejchiün tarangüw casa Teat Dios cawüx wüx aaga tiüc quiaj, nganüy icona nipilan judío ipiüngan áagan tiül Jerusalén alndom marangüch casa Teat Dios —aw.

²¹Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Netam meyar sandeac, müüm, cos aliüc miüin nüt wüx ngome apmetam meamban wüx aaga tiüc quiaj, átan ngome apmetam meamban Jerusalén merangan casa Teat Dios. ²²Icona monaw Samaria ngo mejawan jane teamerangan casa; xicona mbich sajawan jane sarangan casa, cos naw tiül nipilan judío ajlüy Jane apmawün wüxasoeteran. ²³Aliüc apmatüch a nüt, aag ayaj nganüy, cos Jane naleaing ayamb Teat Dios wüx omeaats, apmajüüquich naleaing wüx omeaats arang, ngo mitsoj. Cos Teat Dios aton atquiaj andiüm marangüch casa. ²⁴Teat Dios Espíritu nej; Jane apmayamb nej netam marang con omeaats, masey ngondom maxom majaw —aj nej.

²⁵Quiaj tasaj nej a najtaj:

—Lanajaw aliüc Mesías, aaga nasoic Cristo. Wüx nej apmapeay ampasaj icoots nguineay ajlüy meáwan cuajantanej —aj nej.

²⁶Teat Jesús tapiüng:

—Xique aag ipiüng quiaj, tenguialandeacar —aw.

²⁷Aliüniw wüx andeaciüw, quiaj ajngotoj minipilan Teat Jesús. Nejiw mbayajow wüx tajawüw Teat Jesús teandeac maquiiüb nop najtaj. Pero taton ngo matüniw nej manguiayiw cuane andiüm a najtaj, cuane wüx teamandeaciüw. ²⁸Condom

quiaj taw quiaj a najtaj, acueátan quiaj mingan nej; tamb andiüy tiül cambaj, tasaj nipilan:

²⁹—Macaron, ijawan nop naxey lamasaj xic meáwan leaw lanarang. ¿Ngwüy ijaca, aaga Cristo nej? —aj nejiw.

³⁰Quiaj tawiüw tiül cambaj, tambiüw majawüw Teat Jesús.

³¹Wüx nipilan nganaw mapeayiw quiaj, minipilan nej teamasajüw nej: —Teat, mac iret —ajiw.

³²Nej tasaj nejiw:

—Xique sajiür süet, icona ngo mejawan cuane —aj nejiw.

³³Condom minipilan nej tapots atünayej menguiayayej:

—¿Ngwüy, aljane tajamiün üet nej? —awüw.

³⁴Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Icona apac imeajtsan wüx landoj iretiün, xique apac ximeaats wüx sarang leaw Xeteat Dios tüüch xic niüin narang, cos sandiüm nandondoch minajüüt nej. ³⁵Icona wüx lapiürüch corrül ipiüngan: “Wüx lamatüch apiquiwi caaw, quiaj apxajnguiam omeaats corrül”, irawan. Nganüy xique sasaj icon: Netam mejawan a corrül, cos nganüy lajneaj xaijnguiam omeaats corrül. ³⁶Jane arang xenajüüt maxaing sapiür, sanangüy alinoic nüt, cos aaga arang quiaj apmajlüy meáwan nüt. Aaga nepiür, maquiiüb nexaing omeaats corrül, apmapac omeajtsüw nöiquian.

³⁷Ningüy ajüic naleaing leaw apiürang: “Pálwüx nepiür, pálwüx nexaing”. ³⁸Xique lanüüch icon meamban merangan xenajüüt. Aag ayaj apmajlüy atnej wüx nop mayambüch mamb maxaing

omeaats corrül, masey ngome nej nepiür; cos pálwüx nesaj niplan wüx xique, nganiüy icona ipeánan mesajüw mayambüw xic —aj nejiw Teat Jesús.

³⁹Xeyay niplan monaw tiül aaga cambaj tiül iüt Samaria tayariw andeac Teat Jesús wüx tanguiayiw andeac aaga najtaj, cos tapiüng: “Tasaj xic meáwan leaw lanarang”, maw. ⁴⁰Wüx tapeayiw quiaj monaw tiül aaga cambaj quiaj, tapots masajüw Teat Jesús macül quiaj maquiiüpüw. Quiaj tacül quiaj ic nüt. ⁴¹Xeyay niplan tayariw nej andeac wüx tanguiayiw nejay Teat Jesús tengui aquiaach. ⁴²Condom tasajüw a najtaj:

—Nganüy mbich lanayariün andeac nej cos nejay tanguiayasan andeac, ngome áagan leaw tesaj xicon wüx nej. Nganüy sajawan naleaing nej aaga Cristo leaw lapiürang aliüc mawün wüx asoet niplan meáwan wüx iüt —ajüw nej.

Teat Jesús tamongoch iün andeow micual nop nenajiüt

⁴³Wüx tamong ic nüt quiaj, Teat Jesús taw Samaria, tamb andiüy Galilea. ⁴⁴Masey nejay Teat Jesús tandeac nguineay nop nendeac andeac Teat Dios ngome andiüram tiül miíüt nej, nganüy nej apmandilil mandüy quiaj alinomb. ⁴⁵Wüx tapeay tiül Galilea, apac omeajtsüw majawüw nej monaw quiaj, cos nejiw laiünüw Jerusalén aton majawüw nangos nüt pascua. Tajawüw quiaj meáwan leaw nej tarang wüx nangos nüt.

⁴⁶Condom Teat Jesús tandilil alinomb andiüy cambaj Caná

tiül Galilea, niüng ninguinüt tangowüüch yow marang vin. Ajliiy tiül cambaj Capernaum nop natang nenajiüt ocueaj cambaj, xeyay iün andeow micual nej. ⁴⁷Aaga naxey quiaj wüx tanguiay Teat Jesús

lapeay Galilea imiün Judea, tamb matüch quiaj majaw. Tapots matün ocueaj Teat Jesús mamb aniiüng nej mamongoch iün andeow micual nej, cos laxeyay, laliüc mandeow.

⁴⁸Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Icona sitiül ngo mejawan ateócan ngome apmeyariün sandeac —aj.

⁴⁹Naleaing aaga nenajiüt xeyay tatün ocueaj Teat Jesús, tasaj:

—Teat, ich majmiüç imal imeaaats, tabar wúxan nganaw mandeow xecual —aj nej.

⁵⁰Condom quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Quiür ijtsor, micual lajneaj —aj.

Aaga naxey tayar andeac Teat Jesús, quiaj tajtsor. ⁵¹Wüx laámb apmapeay aniiüng nej, tambüw mangochiw nej mimos nej, tapiüngüw:

—Micual lajneaj —ajüw nej.

⁵²Condom quiaj tatün manguiay nejiw cuame ores tajneaj micual nej. Quiaj tapiüngüw:

—Tim lanchejliow nüt tacueat müüch nej nerraar, quiaj tajneaj —awüw.

⁵³Quiaj leaad omeaats aaga naxey, naleaing aaga ores wüx tasaj nej Teat Jesús: “Micual lajneaj”, maj nej. Quiaj aaga naxey tayar andeac Teat Jesús maquiiüb meáwan leaw alaniüng nej.

⁵⁴Aaga leaw tarang Teat Jesús wüx tandilil andiüy Galilea imiün

Judea, aag ayaj amb ijmbüw ateócan lamarang quiaj.

**Tajnejop ndron
ombas tiül Betesda**

5 Wüx ndoj ayaj lamatüch a nüt wüx nipilan judío ajiürüw noic nangos nüt. Quiaj Teat Jesús tamb alinomb andüy Jerusalén.

2 Ajlüy quiaj tiül Jerusalén noic apal ombeay cambaj niüng among sap. Alquiaj noic nadam oniiüg yow, miniüt nej Betesda tiül ombeayiw nipilan judío.

Ayey nej tiüt acoquiaj iüm ngo majiür owl. **3** Ajlüyiw quiaj xeyay moniün andeow: altiül nesomb, altiül necoex, altiül ndron ombas ngondom majüy. Teamacüliw ngow, cojores apmendalaliy a yow quiaj. **4** Cos nguijnguij iün nop ángel ocueaj Teat Dios maól a yow, ndoj jane ombas apmajmel tiül a yow quiaj apmajneaj iün andeow.

5 Alquiaj nop naxey lamajiür nimiow gajpopeac (38) neat iün andeow. **6** Teat Jesús tajaw alpiiüm quiaj, lamajaw lamajiür xeyay neat iün andeow a naxey quiaj, quiaj tasaj:

—¿Ngwüy indiüm mejneaja? —aj.

7 Quiaj tasaj nej aaga niün andeow: —Teat, ngo najiür jane mayac xic tiül yow wüx apmendalaliy. Cos wüx lasamb sanajmel, quiaj lajmel alinop ombas nej —aj nej.

8 Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Witiür,ixaing mitec ijüy —aj.

9 Andüüban ajneaj a naxey quiaj, taxaing mitec nej, tajüy. Pero cos aaga nüt quiaj, noic nüt axoodaran,

10 quiaj ajcüwa monajiüt tiül judíos tasajüw aaga naxey lajneaj quiaj:

—Nganüy nüt axoodaran, ngondom mexaing mejoy mitec —ajüw.

11 Quiaj tasaj nejiw aaga naxey: —Aaga neech xic najneaj, nej nesaj xic: “Ixaing mitec, ijüy” —aj xic.

12 Quiaj tatüniw nej manguiayiw: —¿Jane aaga nesaj ic: “Ixaing mitec, ijüye”? —ajüw nej.

13 Naleaing aaga naxey quiaj ngo majaw jane netaag nej majneaj, cos tajlüiyiw quiaj xeyay nipilan, nganüy Teat Jesús laaw quiaj.

14 Condom Teat Jesús taxom nej tiül nadam nangaj iüm. Tasaj:

—Ijaw nganüy lerneaj, nde mendüy wüx merang nisoet, ngana maxom ic alinoic xeyay ngo majneaj —aj nej.

15 Condom tamb a naxey quiaj masaj ajcüwa monajiüt tiül judíos Teat Jesús netaag nej majneaj.

16 Quiaj ajcüwa monajiüt tajcüiyiw majawiw Teat Jesús, tayambüw ombas mambiyaw cos arang cuajantanej wüx nüt netam maxoodaran. **17** Condom Teat Jesús tasaj nejiw:

—Xeteat meáwan nüt arang najiüt, ata xique aton —aj nejiw.

18 Quiájan ajcüwa monajiüt tandiüümüw mambiyaw nej cos ngome áagan arang wüx nüt axoodaran, pero cos tayac atnej Dios nej wüx tapiüng miteat nej Teat Dios.

**Leaw Micual Teat Dios
alndom marang**

19 Condom quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing naleaing sasaj icon, Micual Teat Dios ngondom marang

nicuajind arángan; nej arang leaw ajaw arang miteat nej. Cos meáwan leaw arang miteat nej, átan micual nej alndom marang aton.

²⁰Teat Dios xeyay andiüm Micual Nej, üüch nej majaw meáwan leawa nej teamarang; aliüc miün apmüüch majaw alngün xeyay najneaj leawa icona apmbayameron mejawan. ²¹Cos Teat Dios apaciüüch mondeow, atquiaj Micual Nej aton apmapacüüch jane nej andiüm.

²²Ngome nejay Teat Dios apmayacasoeteran, meáwan ayaj lamayac teowix Micual Nej. ²³Atquiaj meáwan nipilan netam marangüw casa Micual Nej atnej arangüw casa Teat Dios. Jane ngo mandiüm Micual Teat Dios, átan ngo mandiüm Teat Dios, cos Teat Dios neech nej miün.

²⁴Naleaing sasaj icon: Jane apmayac omeaats wüx manguiay sandeac, aton mayar andeac aaga neech xic niün, nej apmapac meáwan nüt, lango majmel asoet. Apmapac meáwan nüt niüng ajlüy Teat Dios. ²⁵Naleaing sasaj icon, aliüc apmatüch a nüt, aag ayaj nganüy, wüx mondeow apmanguaiayw andeac Micual Teat Dios. Jane apmanguaiay mayar andeac apmapac. ²⁶Teat Dios üüch mapacaran, atquiaj Micual Nej aton alndom müüch mapacaran, cos atquiaj üüch nej Teat Dios marang. ²⁷At lamüüch majaw wüx asoeteran cos nej Teat Naxey. ²⁸Nde mbayameron menguiayiün aaga sasaj icon cam, cos aliüc miün nüt wüx meáwan mondeow apmanguaiayw nej andeac. ²⁹Jane tarangüw najneaj apmawüw tiül

mondeow mapacüw meawan nüt tiül cielo; nganüy monarang ngo majneaj apmapacüw aton majmel asoetiw nejiw.

Ajlüy nejüiquich jane nej Teat Cristo

³⁰Xique ngondom narang nicuajind sandíüman xique, sarang leawa sasoic. Wüx xique sayac asoet aljane, sayac leaw naleaing nej tarang. Xique ngo nateots narang sandíüman xique, sarang leaw andiüm Xeteat Dios, cos nej tüüch xic niün. ³¹Sitiül xiquiáyan quiaj teanandeac wüx leaw alndom narang, alndom mapiürang aag ayaj ngo membeat. ³²Ajlüy nop nendeac naleaing wüx xique nguineay alndom narang. Xique sajaw leaw nej andeac wüx xique, aag ayaj xeyay nembeat. ³³Icona teajchiün mambaran niüng ajlüy Juan matüniw manguiayiw nej. Leaw nej tapiüng wüx xique aag ayaj naleaing. ³⁴Xique ngo metam xic aljane mapiüng jane xic. Aag ayaj sasaj icon cos sitiül apmeyariün sandeac apmeriowan wüx isoetiün. ³⁵Aaga teat Juan tajlüy atnej nots najquiol teatit andaab marraj nipilan. At icona tapac imeajtsan acas nüt wüx tarraj icon cos tenguiayiün aquiaach nej. ³⁶Xique sajiür cuane nejüiquich jane xic; aag ayaj alwüx ambeat, ngome áagan leaw tapiüng a Juan. Meáwan leawa xic sarang, leaw tijndiüs niün narang, ajüiquich majaw naleaing Teat Dios neech xic niün. ³⁷Aaga Teat neech xic niün quiaj, aton lamandeac wüx xique; masey icona ngo menguiayiün andeac nej, ngo mexoman mejawan.

³⁸Meáwan andeac nej ngo maciül wüx imeajtsan, cos ngo mendiüman meyariün andeac aaga leawa Teat Dios tüüch miün. ³⁹Icona xeyay ipacan wüx meteowan Mipoch Teat Dios cos ipiüngan quiaj alndom mepacan meáwan nüt tiül cielo. ¿Neol ngo mejawana, tiül Mipoch Teat Dios andeac wüx xique?

⁴⁰Naleaing icona ngo mendiüman meyariün sandeac nütüch icon mepacan meáwan nüt tiül cielo.

⁴¹Xique ngo nayamb nipilan marangüw xic casa ombeayíwan.

⁴²Xique sayaag imbasan, sajaw icona ngo mendiüman Teat Dios. ⁴³Jogüy xique tiüñas, tüüch xic niün Xeteat Dios, pero icona ngo meyariün sandeac. Jondot miün nop nejáyan quiaj, aag ayaj mbich apmeyariün andeac nej. ⁴⁴¿Nguineay icona apmeyariün andeac Teat Dios sitiül mbich meaw ilombochayon icoyónan quiaj? Cos ngo meyacan wüx imeajtsan meyamban mandeac najneaj wüx imbasan Teat Dios.

⁴⁵Nde mepiüngan xique sanayac isoetiün niüng ajlüy Xeteat Dios; cos leaw arang atquiaj, aag ayaj a poch tüünd Moisés leaw ipiüngan indüpiün. Aag ayaj ajüiquich nguineay irangan. ⁴⁶Jondot naleaing iyariün andeac Moisés, apmeyariün sandeac aton, cos Moisés tapiüng wüx xique. ⁴⁷¿Nguineay apmeyariün sandeaca, sitiül andeac teat Moisés ngo meyariün? —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús tüüch üetiw acoquiar mil monxey

(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17)

6 Noic nüt Teat Jesús tamb andüy necamb nadam yow

Galilea, aaga nasoic Tiberias aton. ²Xeyay nipilan tandüjpiw nej mamb cos lamajawüw tarang xeyay ateócan, tamongoch iün andeow xeyay moniün andeow. ³Condom Teat Jesús tamb andüy wüx nop tiüc chetet quiaj maquiiüb minipilan nej. ⁴Laliüc matüch aaga nangos nüt pascua ocueajiw nipilan judío. ⁵Wüx Teat Jesús taxaing omal majaw aliüciuw xeyay nipilan, quiaj tasaj a Felipe:

—¿Nguiane apmangalaats nüeteran müjchiiüts metiw meáwan ajcüwa nipilan quiaja? —aj.

⁶Aag ayaj tandeac cos andiüm majaw cuane apmapiüng a Felipe, cos Teat Jesús lamajaw cuane apmarang. ⁷Quiaj tasaj nej a Felipe:

—Teat, masey majlüy ijquiauw coic miow (200) tomiün denario majon pan, ngome apmatüch nejiw nequirquiriwi —aj nej.

⁸Condom quiaj alinop minipilan nej Teat Jesús, aaga Andrés michiig a Simón Pedro, tapiüng:

⁹—Alningüy nop nench ajiür acoquiar pan cebada alijüw nine cüet. Pero énguitow apmawiül aaga atoyay nipilan quiaja? —aw.

¹⁰Condom quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Isajan meáwan chetemoj —aj nejiw.

Cos niüng almajlüyiw ajlüy xeyay nine nateaic soex, quiaj chetetoj tiüt, atüch tam acoquiar mil monxey. ¹¹Quiaj Teat Jesús taxaing aaga acoquiar pan; condom wüx landoj müüch gracias Teat Dios, quiaj tambaag müüch minipilan nej. Condom minipilan nej tajineaw müjchiw meáwan ajcüwa nipilan.

Atanquiaj tarang wüx aaga cüet aton, tüüch nejiw leaw tandiumüw.
12 Condom wüx lapaxiow üetiw, quiaj tasaj minipilan nej:

—Ixainguiün meáwan leawa nenaw, ngondom majcueat tiüt nicuajind —aj nejiw.

13 Almümb maxainguiw, leaw nenaw üetiw tiül aaga acoquiar pan cebada leaw tajlüy, chipiüt gajpiüp (12) nchep. **14** Ajcüwa nipilan almajawüw aaga ateócan lamarang Teat Jesús quiaj, tapiüngüw:

—Naleaing, nejay aaga nendeac andeac Teat Dios leaw netam miün ningüy wüx iüt cam —awüw.

15 Nej a Teat Jesús wüx tajaw andiümüw masapüw nej mayacüw marang minatang nenajiüt ocueajiw nejiw, quiaj taw quiaj anopüyan. Tamb andüy miünquiaj tiül tiüc.

Teat Jesús tajüy teomal yow

(Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

16 Wüx langwiüts, quiaj minipilan nej Teat Jesús tawüw tiüt tambüw andüiyw mbeay aaga nadam yow.

17 Lapojniowüy, nganaw mapeay quiaj Teat Jesús, quiaj tajtepiw tiül nop müx mamongoj a yow quiaj andüiyw cambaj Capernaum.

18 Condom quiaj taw noic nadam iünd xowüy lapac, tayac nadamdam omal yow. **19** Wüx lamiuünquiaj ambüw, quiaj tajawüw Teat Jesús laliüc matüch nejiw, teajüy amb teomal yow. Quiaj mbayatoj. **20** Nej tasaj nejiw:

—Nde mbayameron, xique, ngome aljane —aj nejiw.

21 Nejiw apac omeajtsuw, quiaj tatepichaw nej tiül müx, camüm

mayajcüw lapeayiw niüng andüiyw quiaj.

Nipilan tayambüw Teat Jesús

22 Ajcüwa nipilan tacülíwan necamb yow aaga ongwiiüts quiaj. Wüx rat tiüt tealeámban mayambüw quiaj Teat Jesús; cos tajawüw ambüw tiül müx minipilan nej nejíwan quiaj, pero Teat Jesús ngo mamb; aton cos áagan a müx tajlüy quiaj. **23** Aliüniüw quiaj niüng Teat Jesús tatün ocueaj Teat Dios metiw ajcüwa nipilan quiaj; quiaj apeayiw quiaj acas müx imiünüw tiül cambaj Tiberias. **24** Wüx tajawüw naleaing ngo majlüy quiaj Teat Jesús átan minipilan nej, quiaj tajtepiw tiül ajcüwa müx quiaj, tambüw andüiyw Capernaum mayambüw Teat Jesús.

Jesús, aaga pan üüch mapacaran

25 Wüx tapeayiw necamb aaga nadam yow quiaj, quiaj taxomüw Teat Jesús, tasajüw:

—Rabí ıngüt tepeay ningüye?
 —ajüw.

26 Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:
 —Naleaing sasaj icon, sajaw tenguijal meyamban xic cos paxiüt iretiün, ngome teameyamban xic cos ijawan neol alndom narang cuajantanej. **27** Netam merangan najiüt meyamban cuane meatiün. Pero nde meyacan imeajtsan wüx leaw alndom mexoman ningüy wüx iüt cos ngome apmaític, apmamong najen. Netam meyamban leawa ngome apmamong: aaga neech mapacaran meáwan nüt niüng ajlüy Teat Dios. Aag ayaj Teat Naxey apmüülich icon, cos Teat Dios

lamayac teowix nej marang aag ayaj —aj nejiw.

²⁸ Condom quiaj tatüniw manguiayiw nej:

—¿Cuane netam narangana? ¿Nguineay alndom narangan leaw Teat Dios andiüm? —awüw.

²⁹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Leaw andiüm Teat Dios majaw merangan, aag ayaj meyariün andeac jane ütch miün —aj nejiw.

³⁰ Condom quiaj tasajiw nej:

—¿Cuane alndom merang najawan para nayariün indeaca? Jow nganüy, ¿cuane apmeranga? ³¹ Cos xexejchiün tijndiw nüeteran wüx tajlüiyiw tiül wajchiüc, atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios: “Tijndiw nüeteran imiün cielo”—ajiw nej.

³² Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, ngome mixejchiün Moisés neech nejiw a nüeteran quiaj; nejay Xeteat Dios neech nejiw. Nganüy nej lamüüch icon leaw najneajay nüeteran imiün tiül cielo. ³³ Cos nüeteran leawa Teat Dios ütch nganüy, aag ayaj tütch miün imiün tiül cielo, para meáwan nipilan wüx iüt mapacüw meáwan nüt —aj nejiw.

³⁴ Condom tasajiw nej:

—Teat, iich xicon aaga nüeteran ipiüng quiaj —ajiw nej.

³⁵ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Xique aaga nüeteran alndom müüch mapacaran meáwan nüt. Cos Jane aliüc niüng sajlüy langome apmind üet; Jane apmayar sandeac langome apmind anganeow yow alinomb. ³⁶ Naleaing landoj nasaj icon, pero cos icona ngo meyariün sandeac masey lamejawan xic.

³⁷ Meáwan leaw Xeteat Dios ütch

xic majlüy xenipilan nejiw, nejiw aliücw niüng sajlüy, xique ngome sanawüniw. ³⁸ Xique tiünas ximiün cielo narang leaw andiüm aaga neech xic niün, ngome xiün narang leaw xique sandiüm. ³⁹ Xeteat Dios, aag neech xic niün, nej ngo mandiüm majaw ndrom nop tiül nejiw leaw nej lamüüch xic; leawa nej andiüm, aag ayaj napacüjchiw alinoic nüt. ⁴⁰ Leaw Xeteat Dios andiüm, aag ayaj meáwan Jane apmajaw Micual nej mayar andeac, apmapac meáwan nüt; xique sanapacüjchiw alinoic nüt —aj nejiw Teat Jesús.

⁴¹ Quiaj ajciüwa monajüüt tiül nipilan judío tapots andeacndeacüw ngo majneaj wüx Teat Jesús cos apiüng: “Xique aaga nüeteran tiün imiün cielo”, maw. ⁴² At tapiüngüw:

—¿Neol, ngome aag ayaj Jesús micual José? Icoots ajawaats Jane miteat nej mimüüm nej. Jow nganüy, ¿neol tapiüng nej imiün tiül cielo tiüna? —awüw.

⁴³ Condom quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Icueatiün indeacndeacan quiaj.

⁴⁴ Nejinguind ngondom miün niüng sajlüy sitiül Xeteat Dios neech xic niün ngo mambeol nej miün. Aton xique sanapacüüch alinoic nüt majlüy niüng sajlüy.

⁴⁵ Tiül minawijquiaw mondeac andeac Teat Dios apiüng: “Teat Dios apmaquiaach meáwan nipilan.” Atquiaj a nganüy Jane ayar andeac Teat Dios mayac wüx omeaats aliüc niüng sajlüy.

⁴⁶ Nejinguind alinop ngo maxom majaw Xeteat Dios, aag miün leaw tiün imiün niüng ajlüy nej, nej

ajaw. ⁴⁷Naleaing naleaing sasaj icon, jane ayar sandeac aag ayaj lamajíür mapacaran nganüy, at apmajiür mapacaran meáwan nüt tiül cielo. ⁴⁸Xique aaga nüeteran neech mapacaran meáwan nüt. ⁴⁹Mixejchiün tanomb tükndiw nüeteran imiün cielo wüx tajlüiyw tiül wajchiüc, pero tandeowüw. ⁵⁰Nganiiy xique teanasaj icon wüx leaw nüeteran tiün imiün tiül cielo, cos jane apmüet aag ayaj langome apmandeow. ⁵¹Xique aaga nüeteran almapac, tiün imiün cielo. Jane apmüet aaga nüeteran cam apmapac meáwan nüt. Aaga nüeteran leaw xique sanüüch, aag ayaj xecuerpo. Cos sanandeow ingow andeow meáwan nipilan wüx iüt —aj nejiw Teat Jesús.

⁵²Condom ajciwa nipilan judío quiaj, tapots andeacndeacüw tíulan nejiw, tapiüngüw:

—¿Nguineay apiüng aag ayaj nej nüeterana? iMbich icoots apmatsambaats nej! —awüw.

⁵³Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, sitiülgó metsamban a Teat Naxey, ngo menganeowan miquiej nej, ngondom mepacan meáwan nüt.

⁵⁴Jane apmatsamb xic manganeow xequiej apmapac meáwan nüt; cos xique sanapacüüch alinoic nüt.

⁵⁵Xique aaga naleaing nüeteran, at xequiej aton aaga naleaing nanganeowaran. ⁵⁶Jane apmatsamb xic manganeow xequiej apmaw wüx asoet nej; quiaj apmajlüy nöiquian maquiiüb xic, ata xique sanajlüy nöiquian naquiiüb. ⁵⁷Xeteat Dios neech xic niün almapac, ata xique aton salnapac cos nej almapac.

Atanquiaj jane apmatsamb xic sanüüch mapac meáwan nüt. ⁵⁸Xique aaga atnej nüeteran tiün imiün tiül cielo. Aaga nüeteran quiaj ngome atnej Teat Dios tüküch mixejchiiüts müetiw wüx tajlüiyw tiül wajchiüc. Masey tüetiw, pero tandeowüw. Jane apmüet aaga nüeteran sasaj icon quiaj, apmapac meáwan nüt —aj nejiw Teat Jesús.

⁵⁹Atquiaj taquiaach Teat Jesús tiül noic sinagoga tiül Capernaum niüng xenenguejow nipilan judío.

Leaw üüch mapacaran meáwan nüt

⁶⁰Wüx tanguiayiw aag ayaj, altiülgó minipilan nej tapiüngüw:

—Aag ayaj xeyay naél. iMbich jane alndom manguiay mayac wüx omeaats aag ayaja? —awüw.

⁶¹Condom Teat Jesús wüx tajaw teandeacndeacüw wüx aag ayaj, quiaj tatün manguiay nejiw:

—¿Ngo majneaj meyajcan aag ayaja? ⁶²¿Cuane apmepiüngan ndot mejawan landilil Teat Naxey andüy tiül cielo niüng tajlüy nomba? ⁶³Áagan Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios alndom müüch mapacaran; nganüy aaga cuerpo ngondom mambeol nicuajind.

Meáwan poch leaw lanasaj icon quiaj Nangaj Espíritu üüch xic nendeac, ajciüw ayaj üüch mapacaran. ⁶⁴Xique sajaw ngome meáwan icona iyariün sandeac —aj nejiw.

Tandeac atquiaj Teat Jesús cos lamajaw jane ngo mayar nej andeac, at lamajaw jane apmayac nej teowix monajiiüts. ⁶⁵Aton tasaj nejiw:

—Lanasaj icon, nejinguind ngondom miün niüng sajlüy mayar

xepoch sitiüll Xeteat Dios ngo mambeol nej miün —aj nejiw.

⁶⁶ Ajan quiaj xeyayiw tiül minipilan nej tanotoj tiüt, lango mandüpíw nej. ⁶⁷ Condom quiaj Teat Jesús tatün manguiay ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej:

—¿Jow icona, ngwüy indiüman meriümban mecueatiün xic atona? —aj nejiw.

⁶⁸ Quiaj tasaj nej Simón Pedro:

—Teat ɿjane alinop alndom nandüpíün? Cos íquian quiaj indeac a poch leaw alndom müüch mapacaran meáwan nüt. ⁶⁹ Xicona lanayariün indeac, aton sajawan naleaing ique a Cristo lapiürrang aliüc, aaga Nangaj Micual Teat Dios almapac —aw.

⁷⁰ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Neol ngwüy, lanarriiid icon gajpiüp (12) xenipilan? Pero naleaing sajaw nop tiül icona minipilan nej nimeech —aj nejiw.

⁷¹ Teat Jesús tandeac aag ayaj wüx ombas Judas, aaga micual Simón Iscariote, cos lamajaw aaga Judas quiaj apmayac nej teowixaw monajiüt, masey nej naw tiül a gajpiüp (12) minipilan nej.

Michiig Teat Jesús ngo mayariw nej andeac

7 Wüx ndoj aag ayaj, Teat Jesús tajüy maquiaach tíülan iüt Galilea; ngo mandiüüm mamb tiül iüt Judea, cos ajcüwa monajiüt tiül judíos andiüüm wambiyaw nej. ² Laliüc matüch nangos nüt wüx nipilan judío arangüw namix nine nden leaaw omeajtsuw wüx tajlüiyiw tiül wajchiüc mixejchiw

nejiw. ³ Quiaj michiig nej Teat Jesús tasajiw nej:

—¿Neol tecülan ningüye? Quiür indüy tiül iüt Judea; atquiaj minipilan monlüiyw quiaj apndom majawüw leawa teamerang.

⁴ Cos sitiüll nop andiüüm majaraw, ngondom marang leaw arang axotüyan. Nganüy ique sitiüll temendiüüm mejaraw, ijüiquichay nómban majawüw meáwan nipilan leaw alndom merang —ajiw nej.

⁵ Ninguiaj ajüiquich nejiw michiig nej ngo mayariw nej andeac.

⁶ Condom quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Xique nganaw matiich a nüt namb quiaj, icona ngünantanej nüt alndom meamban. ⁷ Cos ngome apmajcüiyw majawüw icon nipilan; pero ajcüiyw majawüw xic, cos aleáingan sapaj ocueajiw wüx arangüw ngo majneaj. ⁸ Quiüran icona ijawan a nangos nüt quiaj; xique ngo namb cos nganaw matüch namb —aj nejiw.

⁹ Ndoj masaj nejiw aag ayaj tacülan tiül iüt Galilea.

Teat Jesús tamb majaw nangos nüt

¹⁰ Condom wüx laambüw michiig nej, ndoj Teat Jesús aton tamb Jerusalén tiül iüt Judea majaw aaga nangos nüt quiaj, axotüyan cos ngo mandiüüm majawüw nej nipilan.

¹¹ Ajcüwa monajiüt tiül judíos tayambüw nej quiaj, tapiüngüw:

—¿Wüi aaga naxey? —awüw.

¹² At tiül a nipilan aton tandeacndeaciw wüx nej. Altiüll tapiüngüw: “Aaga naxey najneaj arang”; altiüll tapiüngüw: “Ngo

majneaj arang, xowüy awaiich nipilan", awiüw.

¹³Pero nejinguind ngo mandeac wüx ombas nej manguiayaran, cos imbolej mandüiyw monajiüt.

¹⁴Lapeay pinawan ajlüy a nangos nüt, quiaj Teat Jesús tajmel tiül nadam nangaj iüm, tapots aquiaach nipilan. ¹⁵Quiaj mbayatoj ajcüwa monajiüt, tapiüngüw:

—¿Nguineay tendüy aag ayaja, sitiül nej ngo mequiajchaya?
—awiüw.

¹⁶Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:
—Leawa xique saquiaach, aag ayaj ngome xepoch; xique saquiaach leaw asaj xic aaga neech xic niün. ¹⁷Sitiül aljane naleaing andiüm marang leaw andiüm Teat Dios, nej apmajaw sitiül meáwan saquiaach quiaj naleaing ocueaj Teat Dios, tengwangwüy sandeácan. ¹⁸Jangantanej leaw andeac awúnan tiül omeaats, aag ayaj teamayamb malombocharan; nganüy jane ayamb nguineay alndom manderac najneaj wüx aaga neech nej miün, aag ayaj andeac naleaing, ngo mawaiich.

¹⁹¿Neol ngwa, teat Moisés tüüch icon aaga poch netam merangana? Naleaing nejinguind tiül icona ngo marang atnej tapiüng. Jow nganüy, ¿neol tendiüman membiyan xique?
—aj nejiw.

²⁰Quiaj tasajüw nej nipilan:
—iLamaxom ic nimeech! ¿Neol, jane teamandiüm mambiy ique? —ajüw nej.

²¹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:
—Xeyay tamb wüx imeajtsan wüx tarangas noic najneaj wüx nüt axoodaran. ²²Ipiüngan teat

Moisés tüüch icon leaw ajlüiy arangüch, aaga circuncisión, masey ngome nejay tayac, cos nde tanomb lamarangüw mixejchiün. Nganüy icona itajcan circuncidar nop masey wüx nüt axoodaran.

²³Atquiaj ajlüyay merangan masey wüx nüt axoodaran, cos ipiüngan netam merangan aaga poch tayac teat Moisés. Jow nganüy, ¿neol tejcüyiün mejawan xic cos samongoch iün andeow nop naxey wüx nüt axoodarana? ²⁴Netam mejawan nop cuane arang, ndoj cas teyacan asoet. Nde meyacyacánan asoet jangantanej sitiül ngo mejawan naleaing cuane arang —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús apiüng nguiane imiün

²⁵Condom acas nejiw leaw monaw quiaj tiül Jerusalén tapots andeacndeacüw wüx Teat Jesús, tapiüngüw:

—¿Neol ngome aag ayaj leaw teamayambüw mambiyawa?
²⁶Nganüy joyaj tenguial aquiaach nipilan, nejinguind ngo mapal nej. ¿Ngwüy ijaca monajiüt lamapiüngüw naleaing aaga naxey quiaj, nej aaga lapiürang netam miüna? ²⁷Icootsa ajawaats nguia naw aaga naxey quiaj, pero wüx aliüc a Cristo lapiürang aliüc nejinguind ngome apmajaw nguia naw —awiüw.

²⁸Teat Jesús alquiaj teaquiaach nipilan tiül nadam nangaj iüm; tandeac napac, tapiüng:

—Icona ijawan jane xic; ijawan nguiane nawas. Naleaing xique ngo niün narang leaw sandíuman xique, tiünas cos Xeteat tüüch xic niün.

Icona ngo mejawan jane nej, pero naleaing nej Teat Dios nej.²⁹ Xique sajaw jane nej, cos nej tüüch xic niün —aw.

³⁰ Quiaj tandiumüw masapüw nej; pero nejinguind ngo majntsop masap cos nganaw matüch a nüt ndeaam.³¹ Xeyay nipilan tayariw nej andeac, tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj naleaing nej áag lapiürang netam miün. ¿Mbich alndom majlüy alinop marang ateócan atnej nej lamaranga?
—awüw.

Fariseos tasajüw mongot masapüw Teat Jesús

³² Wüx ajcüwa fariseos tanguiayiw nipilan teandeaciw najneaj wüx Teat Jesús, quiaj nejiw maquiüjpüw ajcüwa montangtang miteaats tasajüw mongot monjiür aaga nadam nangaj iüm masapüw nej.

³³ Tenguialeámban aag ayaj, Teat Jesús tasaj nipilan:

—Áagan acas nüt sanacül ningüy naquiiüb icon, condom sanandilil sandüy niüng ajlüy aaga neech xic niün.³⁴ Icona masey apmeyamban xic, naleaing ngome apmexoman, cos ngondom meamban niüng sanamb —aj nejiw.

³⁵ Quiaj ajcüwa monajiüt tapots andeacndeaciw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Nguiane apiüng apmamba niüng ngondom maxomaatsa?
—Ngwüy ijaca, apmamb maquiaach ajcüwa icootsa leaw tambüw tiül iüt Grecia, ngwiyy tiül alinoic iüta; ngwüy naleaingue apmamb maquiaach pálwüx nipilana?
³⁶ ¿Nguineay amb aag apiüng

quiaj wüx tapiüng: “Apmeyamban xic pero ngome apmexoman xic, cos ngondom meamban niüng sanajlüy”? —awüw.

Yow neech mapacaran meáwan nüt

³⁷ Aaga nüt wüx ndojndojoy nangos nüt, wüxay chipiowaran quiaj, quiaj Teat Jesús witüüt, tandeac napac, tapiüng:

—Sitiül aljane nind anganeow yow, ich miün niüng sajlüy manganeow.

³⁸ Cos apiüng tiül Mipoch Teat Dios, jane ayar sandeac apmajlüy atnej teapacaw tiül omeaats nej aaga yow leaw üüch mapacaran —aw Teat Jesús.

³⁹ Pues aaga yow quiaj apiüng wüx Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios leaw apmijndiw meáwan monyar andeac Teat Jesús. Aaga Nangaj Espíritu quiaj nganaw miün cos Teat Jesús nganaw mandilil andüy tiül cielo.

Nipilan ngo mandeaciw nóiquian

⁴⁰ Altiül nipilan wüx tanguiayiw aag ayaj tapiüngüw:

—Naleaing aaga naxey quiaj nejay aaga nendeac andeac Teat Dios leaw netam miün —awüw.

⁴¹ Altiül tapiüngüw:

—Aag ayaj a Cristo leawa Teat Dios tapiüng apmütüch miün mawün asoet nipilan —awüw.

Altiül tapiüngüw:

—¿Mbich tiül Galilea alndom maw quiaj aaga Cristo?⁴² Cos Mipoch Teat Dios apiüng aaga Cristo netam majlüy nop naw tiül acualaats mixejchiiüts David. Aton netam maw tiül cambaj Belén niüng tanomb wijquiat David —awüw.

⁴³Atquiaj tajlüy, palpálwüx
tandeacuw wüx Teat Jesús. ⁴⁴Altiül
tandiümiuw masapüw nej mamb
tiül manchiüc, pero nejinguind ngo
majntsop masap.

**Monajiüt ngo mayariw
andeac Teat Jesús**

⁴⁵Wüx ajciüwa mongot monjiür
nadam nangaj iüm tandilileaw
niüng ajlüiyiw fariseos maquiiüb
montangtang miteaats, quiaj
tatüneran manguiayaraniuw:
—¿Wül, neol ngo mequiiüpjan
miün a naxeye? —ajowiwi.

⁴⁶Quiaj tapiüngüw a mongot
monjiür nadam nangaj iüm:
—Nejinguind ngome áag mandeac
atnej teamandeac aaga naxey
—awüiwi.

⁴⁷Quiaj tasajüw nejiw a fariseos:
—¿Ngwüy, at icona aton
lamawaiich icon? ⁴⁸¿Neol, cuane
ijawan, mbich aljane monajiüt tiül
icootsa, ngwüy aljane tiül fariseos
lamayariw andeac neje? ⁴⁹Ajcúwan
a nipilan leaw ngo majawüw
wüx aaga poch tüünd Moisés,
nejiw monyar andeac nej. Nejiw
cuajparüw, apmambüw tiül ngo
majneaj —ajüw nejiw.

⁵⁰Alquiaj aaga Nicodemo, áag
tamb majaw Teat Jesús noic
ongwiüts, cos nop nej fariseo aton.
Quiaj tasaj nejiw:

⁵¹—¿Neol, nguiane tenguiayıün
aag ayaja? Sajaw ngondom mayacaats
asoet nop naxey sitiül ngome ombas
mapajaats manguiayıüts andeac,
majawaats cuane arang —aj nejiw.

⁵²Quiaj tasajüw nej:
—¿Ngwüy ique aton nerio
Galilea? Iyamb, iteow tiül Mipoch

Teat Dios, quiaj apmejaw ngome
áag ajlüy nop nendeac andeac Teat
Dios naw Galilea —ajüw nej.

⁵³Condom quiaj tacueatiw,
tajtsoriw anopnopopo.

Nop najtaj ndeaan wüx naxey

8 Condom Teat Jesús tamb
andüy wüx mitiüc Olivos.
²Raw miün tiüt, quiaj tandilil
andüy tiül nadam nangaj iüm.
Xeyay nipilan tambüw majawüw
nej; quiaj chetet tapots maquiaach
nejiw. ³Camüüm tapeayiw quiaj
mondüy wüx aaga poch tüünd
Moisés, at ajciüwa fariseos.
Aquiüjpüw mamb nop najtaj asapüw
wüx naxey, mayaciüw pinawan
nipilan niüng ajlüy Teat Jesús.

⁴Quiaj tasajüw Teat Jesús:
—Teat, aaga najtaj cam ndeaan
wüx naxey. ⁵Tiül aaga poch tüünd
Moisés apiüng netam majlos
mandeow ajciüwa montaj monrang
atquiaj. Jowa ique, ¿cuane ipiunga?
—ajüw nej.

⁶Aag ayaj asajüwan majawüw
cuane apmapiüng, nguineay
maxomüw cuane wüx mayaciüw nej
asoet. Quiaj Teat Jesús mejquiet
tiüt, tapots majenchjench tiüt
owix nej. ⁷Cos tanaámb matüniw
manguiayıw nej, quiaj lembet, tasaj
nejiw:

—Jangantanej tiül icona ayaag
ngo majiür nisoet, nej ich malox
ombas aaga najtaj cam —aj nejiw.

⁸Ndoj mejquiet tiüt alinomb,
tandüy wüx majenchjench tiüt
owix nej. ⁹Quiaj ajciüwa monajiüt
wüx tanguiayıw aag ayaj tayajcüw
ngo majneaj, taxinguiaw; tawüw
quiaj nopnópan, ajan wüx leaw

natang, ndójwüx meáwan nejiw tawüw quiaj. Néjan quiaj Teat Jesús tacül quiaj niüng ajlüy aaga najtaj. ¹⁰Quiaj Teat Jesús witiüt alinomb. Wüx tajaw néjan a najtaj aliün quiaj, quiaj tasaj:

—Müm najtaj, ɿwüliwe? ɿNeol, nejinguind lango mayacüw isoete? —aj.

¹¹Quiaj tasaj nej a najtaj:

—Ngwüy teat, nejinguind —aj nej. Quiaj tasaj nej Teat Jesús: —Ata xique aton ngo nayac isoet.

Quiür, nde mendüy wüx merang nisoet —aj nej.

Teat Jesús atnej ran wüx iüt

¹²Teat Jesús tandüy wüx maquiaach nipilan, tapiüng: —Xique sajlüy ningüy wüx aaga iüt cam atnej ran. Jane andüüb xic ngome apmajüy tiül pojniün; cos xique sanarraj mitiüjtüw nejiw, aton apmapacüw meáwan nüt —aw.

¹³Quiaj tasajüw nej ajcüwa fariseos: —Ique indeácan aag ayaj; nguineay sanajawan sitiül naleaing, cos wüx nop andeac wüxan ombas nej, aag ayaj ngo membeat —ajüw nej.

¹⁴Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús: —Masey sandeac wüxan xique, naleaing leaw sandeac aag ayaj nembeat; cos sajaw nguiane ximiün tiünas, at sajaw nguiane sandüy sanamb. Pero icona ngo mejawan nguiane ximiün tiünas, átan ngo mejawan nguiane sandüy sanamb. ¹⁵Icona iyacan asoet atnej ajlüiy merangan ningüy wüx iüt. Xique ngo niün nayac asoet nejinguind. ¹⁶Ndot xique nayac

asoet aljane, sanarang naleaing atnej netam; cos ngome xíquian quiaj wüx sarang, saquiiüb wüx Xeteat, aaga neech xic niün. ¹⁷Tiül minawijquian apiüng sitiül ajlüy ijpüw monjaw mandeacüw nóiquian leawa tajawüw, netam mayarich andeacüw nejiw. ¹⁸Nganiüy sasaj icon xique nop nendeac leawa sajaw wüx xique, alinop nejay Xeteat aaga neech xic niün, nej aton apiüng wüx jane xique —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁹Condom quiaj tatüniw manguiayiw nej:

—ɿNguiane almajlüy miteate? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Icona ngo mejawan jane xic, átan Xeteat ngo mejawan jane nej. Sitiül icona mejawan jane xic, at Xeteat aton apmejawan jane nej —aj nejiw.

²⁰Atquiaj tapiüng Teat Jesús wüx tenguial aquiaach nipilan tiül nadam nangaj iüm niüng ajlüy iquial nichech. Nejinguind ngo masap nej cos nganaw matüch minüt nej ndeaam.

Niüng sanamb icona ngondom meamban

²¹Condom tasaj nejiw alinomb Teat Jesús:

—Xique sanamb, icona apmeyamban xic. Naleaing icona apmendeowan tiül isoetiün. Niüng sanamb icona ngondom meamban quiaj —aj nejiw.

²²Quiaj ajcüwa monajüüt tiül judíos tandeacndeacüw wüx, tapiüngüw:

—ɿNgwüy, apmembiyay nejáyan quiaja, áag tapiüng ngondom

mambaats niüng apmamba?

—awiiw.

²³ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:
—Icona nerowan wüx iüt;
xique nawas cawüx tiül cielo.
Icona ijiüran iniügan ningüy;
xique tiül cielo saniüng. ²⁴ Áag
tasajas icon apmendeowan wüx
isoetiün, cos ngo meyariün
mepiüngan naleaing xiquiay
aaga teanasaj icon wüx quiaj —
aj nejiw.

²⁵ Condom quiaj tatüniw nej
manguiayiw:

—¿Neol, jane ique? —ajüw nej.
Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:
—Landoj lanasaj icon Jane
xic. ²⁶ Alndom nasaj icon
xeyay cuajantanej, at alndom
najüiquich nguineay irangan;
pero ngo metam narang, cos
sandeac leaw asaj xic aaga neech
xic niün. Aag ayaj sasaj meáwan
nipilan cos sajaw aag ayaj
naleaing —aj nejiw.

²⁷ Naleaing nejiw nómbar ngo
maxomüw omeajtsüw nguineay
Teat Jesús teamasaj nejiw wüx
Teat Dios. ²⁸ Áag tasaj nejiw Teat
Jesús:

—Wüx landoj mexainguiün
meyacan cawüx aaga Teat
Naxey, quiaj apmejawan xique.
Ngo narang nicuajind xiquiáyan
quiaj, xique sandeac leaw Teat
Dios asaj xic nandeac. ²⁹ Aaga
neech xic niün tanaámb aquiiüb
xic; nej nómbar ngo macueat
xic cos xique meáwan nüt
sarang leaw nej andiüm —aj
nejiw.

³⁰ Wüx tandeac atquiaj xeyay
nipilan tayariw nej andeac.

Aaga naleaing nanderac quiaj
alndom mawün wüx jangantanej

³¹ Condom quiaj Teat Jesús
tasaj ajcüwa nipilan judío leawa
lamayariw andeac nej:

—Sitiül icona tanaámb meyacan
wüx imeajtsan leaw sasaj icon,
apmejlüiün tiül xenipilan. ³² Quiaj
apmejawan cuane naleaing; ndoj
aaga naleaing quiaj apmawün icon
wüx isotiün —aj nejiw.

³³ Quiaj tasajüw nej:

—Xicona áagan Abraham
xexejchiün, ngome áag sarangan
mimos aljane. Jow nganüy ¿neol
tepiüng apmewün xicon wüxe? —
ajüw nej.

³⁴ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing naleaing sasaj icon,
meáwan nipilan leaw arang nisoet
ajlüy atnej mos ocueaj nisoet.

³⁵ Nop mos ngondom mateoraw tiül
nacualaran cos aag ayaj acas nüt
acül quiaj. Nganüy nop nacualaran
meáwan nüt acül quiaj. ³⁶ Sitiül
Micual Teat Dios apmawün icon
wüx, naleaing apmeriowan wüx
nómbar. ³⁷ Xique lanajaw icona
mixejchiün Abraham; pero altiül
indiüman membiyan xic cos ngo
mind meyariün leawa sasaj icon.

³⁸ Xique sandeac leawa sajaw
niüng ajlüy Xeteat; nganüy icona
irangan leawa inguiayiün asaj icon
miteatiün —aj nejiw Teat Jesús.

³⁹ Quiaj tasajüw nej:

—Néjan quiaj Abraham xeteatiün
—awüw.

Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Sitiülme naleaing micual icon
Abraham, neol ngo merangan atnej
tarang. ⁴⁰ Nganüy icona indiüman

membiyán xic masey teanasaj icon naleaing leaw Teat Dios asaj xic. Mixejchiün Abraham ngome atquiaj tarang.⁴¹ Icona indüjpiün wüx atnej tarangüw miteatiün —aj nejiw.

Quiaj tasajüw nej:

—Xicona ngo macual xicon pálwüx; sajiüran nop xeteatiün, aag ayaj Teat Dios —ajüw nej.

⁴² Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Sitiül naleaing Teat Dios miteatiün, apmendiüman xic, cos xique ximiün niüng ajlüy Teat Dios tiünas. Xique ngo níünan, nej tüüch xic niün.⁴³ ¿Neol ngondom mexoman imeajtsan wüx leawa sandeaca? Cos ngo mendiüman menguiayiün meyariün leawa teanasaj icon.⁴⁴ Icona lamiteatiün nimeech cos ajlüyay indiüman merangan leaw andiüm nej. Aaga nimeech quiaj nop nej nembiy nípilan ajlüyay. Nómban ngo marang leaw naleaing, átan ngo mapiüng leaw naleaing. Meáwan andeac awaiich, cos nej minatang newaiich, aton nej miteat monwaiich.

⁴⁵ Ngantüy a xique sandeac leaw naleaing, áag ngo meyariün.⁴⁶ ¿Jane tiül icona alndom majüiquich sitiül xique sajür nisoete? Sitiül xique teanasaj icon leaw naleaing, ¿neol ngo meyariün sandeaca?⁴⁷ Jane altiül minipilan Teat Dios, Mipoch Teat Dios andiüm manguiay.

Nganüy icona cos ngome ocueaj icon Teat Dios, áag ngo mendiüman menguiayiün andeac nej —aj nejiw.

Wüx nganaw majlüy Abraham, Cristo almajlüy

⁴⁸ Condom quiaj ajcüwa monajüüt tiül nípilan judío tasajüw nej:

—¿Neol ngwa, naleaing tapiüngasan, ique irang atnej nop naw Samaria? iAton lamaxom ic nimeech! —ajüw nej.

⁴⁹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Xique ngo majlüy wüx ximbas nimeech. Sarang leaw andiüm Xeteat, nganiüy icona indeacan ngo majneaj wüx ximbas.⁵⁰ Xique ngo nayamb nerangrangüy wüx majaw xic nípilan. Ajlüy nop andiüm majaw narangüch casa. Nej apmajüiquichasoeteran.⁵¹ Naleaing sasaj icon, jane apmayar sandeac mayac wüx omeaats ngome apmandeow nómban —aj nejiw.

⁵² Condom quiaj tasajüw nej ajcüwa nípilan:

—Nganüy mbich lanajawan alwüx imbas nimeech. Cos teat Abraham at meáwan mondeac andeac Teat Dios tandeowiüw; nganüy ique ipiüng: “Jane ayar sandeac leaw xic sapiüng, nej nómban ngome apmandeow”, iraw.⁵³ ¿Neol, jowa ique, alwüx itam ijliüy, ngo matnej xexejchiün teat Abrahama? Cos nej tandeow, aton meáwan mondeac andeac Teat Dios tandeowiüw. ¿Jowa ique, jane ic? —ajüw nej.

⁵⁴ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Sitiül ndot xiquiáyan quiaj teasalombojchay, aag ayaj ngo membeat nicuajind. Pero cos Xeteat Dios, áaga ipiüngan Midiosan, nej teamandeac najneaj wüx xique.

⁵⁵ Icona ngo mejawan jane nej; xique sajaw jane. Sitiül napiüng ngo najaw, aag ayaj tenguial sawaiich atnej icona teamerangan. Nganüy xique naleaing sajaw jane nej, aton sarang leaw apiüng.⁵⁶ Mixejchiün Abraham tapac omeaats wüx tajaw saliüc —aj nejiw.

⁵⁷ Condom quiaj tasajüw nej ajcüwa monajiüt tiül judíos:

—Ique nganaw mejiür ic miow gjapowüw (50) mineat, ḡnguineay ipiüng tejaw teat Abrahama? —ajüw nej.

⁵⁸ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing naleaing sasaj icon, wüx nganaw majlüy Abraham, xique salnajlüy —aj nejiw.

⁵⁹ Quiaj taxainguiw piedra maloxiw nej; pero nej texotüy, taw tiül nadam nangaj iüm, tamong amb pinawan nejiw, quiaj tamb.

**Teat Jesús tüüch ram
oniiüg nop somb**

9 Teat Jesús wüx tamong tiül tiiüd, tajaw nop naxey nesomb nde wijquiaw. ²Quiaj minipilan nej Teat Jesús tatüniw nej manguiayiw:

—Rabí ḡneol wijquiat nesomb aaga naxey quiaja? ḡJane tajíür nisoete, miteat neje ngwüy mimüüm neje, ngwüy nejay ajiür nisoete? —ajüw nej.

³Teat Jesús tasaj nejiw:

—Ngome cos nej nerang nisoet, taton ngome miteat nej mimüüm nej. Tajlüy atquiaj cos Teat Dios atquiaj apmajüiquich leaw alndom marang. ⁴Wúxan aliün tiüt nüt netam narang minajiüt aaga neech xic niün, cos aliüc apojniüm, quiaj nejinguind langondom marang najiüt. ⁵Wúxan saliün ningüy wüx iüt, sajlüy atnej ran —aj nejiw.

⁶Ndójan mapiüng aag ayaj, quiaj tateonts tiüt onts ombeay nej, tarang ndeor. Condom tayac wüx oniiüg aaga nesomb quiaj. ⁷Quiaj tasaj:

—Quiür ijants iniiüg tiül oniiüg yow nenüt Siloé —aj. Aaga poch

Siloé quiaj apiüng wüx leaw tüнд mamb.

Quiaj aaga nesomb tamb mapej oniiüg; camüm mandilil lajneaaj, larraw oniiüg. ⁸Condom quiaj meáwan monlüy niüng ajlüy aniiüng nej, at meáwan leaw tajawüw nej nesomb tapiüngüw:

—¿Neol, ngome aag ayaj ajlüiy chetem, metüneaye? —awüw.

⁹ Altiül tapiüngüw:

—Nejay —awüw.

Altiül tapiüngüw:

—Ngome áag, masey ajüic atnej —awüw.

Quiaj tasaj nejiw aaga naxey:

—Xiquiay —aj nejiw.

¹⁰ Condom tatüniw nej manguiayiw:

—¿Nguiineay tejneaja, rat iniiüga? —ajüw nej.

¹¹ Quiaj tasaj nejiw:

—Aaga naxey nenüt Jesús tarang ndeor mayac wüx xiniiüg, condom tasaj xic: “Quiür tiül Siloé, ipej iniiüg quiaj”, aj xic. Quiaj tambas. Wüx tapejiüs xiniiüg, quiaj rat sajaw —aj nejiw.

¹² Quiaj tatüniw nej manguiayiw:

—¿Nguiane almajlüy aaga naxey quiaja? —awüw.

Quiaj tapiüng:

—Ngo najaw —aw.

**Fariseos atüntüniw manguiayiw
aaga lamong misomb quiaj**

¹³ Condom quiaj taquüijpüw mamb aaga naxey lamong misomb andüy niüng ajlüiy a fariseos.

¹⁴ Aaga nüt wüx Teat Jesús tarang ndeor müüch majneaj aaga somb, aag ayaj wüx nüt axoodaran.

¹⁵ Quiaj ajcüwa fariseos tandüiyiw

wüx matüniw manguiayiw aaga naxey nguineay tajneaj oniiüg. Quiaj tasaj nejiw:

—Tayac wüx xiniiüg ndeor. Condom tapejiüs xiniiüg, nganüy saxom najaw —aj nejiw.

¹⁶ Altiül fariseos tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj ngome ocueaj Teat Dios, cos arang cuajantanej wüx nüt axoodaran —awüw.

Altiül tapiüngüw:

—Aaga naxey ngome nop nerang ngo majneaj, cos nop nerang ngo majneaj ngondom marang meáwan najneaj leaw nej arang quiaj —awüw.

Atquiaj nejiw ngo mandeacüw nóiquian. ¹⁷ Condom tandüiyiw wüx matüniw manguiayiw aaga naxey lamong misomb quiaj, tasajuw:

—Jowa ique ćcuane ipiüng, jane nej aaga naxey ipiüng netaag majneaj iniiüga? —ajüw.

Quiaj tasaj nejiw:

—Xique sapiüng nej nop nendeac andeac Teat Dios —aj nejiw.

¹⁸ Naleaing ajcüwa monajiüt tiül judíos ngo mandiümüw mayariw andeac aaga naxey quiaj; apiüngüw ngome naleaing tesomb, nganüy lajneaj. Quiaj tapajüw miteat nej, ¹⁹ tatüniw manguiayiw:

—¿Aag agüy micualana, ipiüngan nesomb wijquiata? Jow nganüy, ćguineay rat oniiüga? —ajüw.

²⁰ Quiaj miteat nej tapiüngüw:

—Naleaing nej xecualan nde wijquiaw nesomb. ²¹ Pero ngo najawan nguineay tajneaj, jane neech nej ram oniiüg. Itüniün menguiayiün nejay; nej latang, alndom masaj icon nguineay tajlüy —awüw.

²² Atquiaj tapiüngüw miteat nej cos timbojoj mandüiyw ajcüwa monajiüt, cos ajcüwa monajiüt lamandeacüw sitiül aljane mapiüng naleaing Teat Jesúz nej aaga Cristo lapiürang aliüc, nómbar apmajwan tiül a sinagoga. ²³ Áag tapiüngüw miteat nej: “Itüniün menguiayiün nejay cos nej latang”, awüw.

²⁴ Condom monajiüt tandüiyiw wüx mapajüw masajüw aaga naxey lamong misomb quiaj, tasajuw:

—Nganüy mbich isaj xicon naleaing, nde mewaiich; cos xicona sajawan Teat Dios netaag ic majneaj; aaga naxey quiaj nop nejíir nisoet, ngondom mataag ic majneaj —ajüw nej.

²⁵ Quiaj tasaj nejiw:

—Xique ngo najaw sitiül nej nop nejíir nisoet. Leaw xique sajaw tajlüyiüs nesombas, nganüy larraw xiniiüg —aj nejiw.

²⁶ Tandüiyiw wüx matüniw manguiayiw:

—¿Nguineay tarang wüx imbasa? ¿Nguineay tüüch ram iniiüga? —ajüw nej.

²⁷ Quiaj tasaj nejiw:

—Lanasaj icon, pero naleaing icona ngo mendiüman menguiayiün. ¿Neol nganüy tendiüman napiüng alinomba? ¿Ngwüy, icona aton indiüman mendijipiüna? —aj nejiw.

²⁸ Quiaj tajcüiyiw, taliquiaw nej, tasajuw:

—Ique minipilan aaga naxey quiaj, nganüy xicona mbich minipilan xicon teat Moisés. ²⁹ Xicona sajawan Teat Dios tandeac aweag teat Moisés; nganüy aaga naxey quiaj ngo najawan nguia naw —ajüw nej.

³⁰ Quiaj tasaj nejiw aaga naxey:

—¿Nguineay aag ayaja?
 Icona ngo mejawan nguia naw,
 nganüy a xiqe sajaw lamüüch
 ram xiniiüg, aag ayaj xeyay
 najneajay. ³¹Ajawaats Teat Dios
 ngo manguiay andeac nop nejiür
 nisoet; nej ambeol leaw monyamb
 nej, monrang leaw nej andiüm.
³²Ngome áag ajlüy aljane müüch
 ram oniiüg nop nesomb nde
 wijquiar. ³³Sitiül aaga naxey quiaj
 ngome Teat Dios neech nej miün,
 ngondom marang nicuajind —aj
 nejiw.

³⁴Quiaj tasajüw nej:
 —Cuane ique, cos ique wüx
 wijquiatear lamejiür xeyay nisoet.
 Jow nganüy indiüm mequiaach
 xicon —ajüw nej.

Quiaj tawüniw nej tiül a sinagoga.

Ajlüiyiw atnej somb

³⁵Teat Jesús tanguiay lajwan tiül
 sinagoga aaga naxey quiaj. Condom
 wüx taxom, quiaj tasaj:

—¿Jowa ique, iyar andeac Micual
 Teat Diosa? —aj.

³⁶Quiaj tasaj nej aaga naxey:
 —Teat, isaj xic jane, para alndom
 nayar andeac nej —aj nej.

³⁷Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
 —Lamejaw, cos nganüy nejay
 tenguijal indeac anaag —aj.
³⁸Condom quiaj aaga naxey
 taquieel micos nej tiüt teombas Teat
 Jesús, tasaj:

—Sayar indeac Teat —aj.

³⁹Quiaj Teat Jesús tapiüng:
 —Xique tiünas wüx aaga iüt cam
 najaw wüx asoeteran. Jane nesomb
 apndom maxom majaw; pero jane
 apíüngan ajaw apmajlüy atnej
 nesomb —aw.

⁴⁰Condom altiül fariseos
 leaw aliw niüng ajlüy nej, wüx
 tanguiayiw aag ayaj, quiaj tasajüw
 nej:

—¿Ngwüy ipiüng xicona
 nesombasan atona? —ajüw nej.

⁴¹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:
 —Sitiül ndot icona nersomban,
 ngome apmejiüran nisoet. Pero cos
 ipiüngan ijawan meáwan, atquiaj
 apmecüliünan tiül isoetiün —aj
 nejiw.

Andeac wüx micorrül sap

10 Aton Teat Jesús tapiüng:
 —Naleaing naleaing
 sasaj icon, jane ngo majmel amb
 teombeay micorrül sap, pero
 apmajmel amb wüx otüeng corrül,
 aag ayaj nop need, nop nerang
 ngo majneaj. ²Nganüy nop nejiür
 sap ajmel amb teombeay corrül.

³Aaga najlüy wüx micorrül sap
 apmaleaaig ombeay corrül majmel
 nejiür sap mawün misap nej.
 Ajcüwa sap anguiayiw nej andeac,
 aton apaj minüt misap nej mawün
 tiül corrül. ⁴Wüx lamawün misap
 nej, condom apmamong ombas,
 misap nej apmandüjpiw nej, cos
 anguiayiw nej andeac. ⁵Nejiw
 ngome apmandüjpiw nop pálwüx,
 apmecuiürrüw cos ngo manguiayiw
 andeac pálwüx nipilan —aw.

⁶Aaga poch quiaj tasaj nejiw Teat
 Jesús, pero nejiw ngo majawüw
 cuane wüx apiüng.

Teat Jesús aaga najneaj nejiür sap

⁷Condom Teat Jesús tandüy wüx
 masaj nejiw, tapiüng:

—Naleaing naleaing sasaj icon:
 Xique aaga ombeay micorrül sap.

⁸Meáwan leawa ombas miünüw, moneed nejiw, monrang ngo majneaj. Naleaing ajciwa sap ngo manguiayiw andeacüw, ngo mandüpíw nejiw. ⁹Xique atnej ombeay corrül; jane apmajmel amb niüng sajlüy apmaw wüxasoet nej. Nej apmajmel tiül micorrül nej, aton apmaw maxom nateaic soex.

¹⁰'Nop need aliüc úpan maneed, mambiy, mandrooch ombas.

Nganüy xique xiün nawün icon wüx isoetiün para mapac imeajtsan meáwan nüt. ¹¹Xique sarang atnej nop najneaj nejiür sap, cos nop najneaj nejiür sap apmandeow mawün misap nej wüx naél.

¹²Nganüy nop nangüyan ngo maneay nej a sap, wüx apmajaw aliüc sampüy acueátan a sap apmecuiür, cos ngo maneay a sap. Condom aaga sampüy apmatsamb a sap, apmüüch sajrriüm. ¹³Aaga naxey quiaj acüür cos nangüyan, ngo mapiüng wüx leaw alndom marang nejiw a sap.

¹⁴'Xique aaga najneaj nejiür sap. Sajaw Jane nejiw xesap, ata nejiw ajawüw Jane xic. ¹⁵Atquiaj Teat Dios ajaw Jane xic, aton xique sajaw Jane nej. Xique sanandeow para nawün wüx xesap. ¹⁶Átan salnajiür alinoic ajlüy sap tiül alinoic corrül, netam naquijüpiw miün aton. Nejiw apmanguayiw sandeac; condom apcanchiümoj majlüyiw noic ajlüy, nop nejiür nejiw.

¹⁷'Xeteat Dios xeyay andiüm xic, cos saneyacüy teowix nipilan mambiyaw xic. Condom sanapac alinomb xiquiáyan quiaj. ¹⁸Nejinguind ngondom mambiy xic sitiül ngo nandiüm, cos xique

alndom nandeow, aton alndom napac alinomb xiquiáyan quiaj, nicuajind ngondom mapal xic. Cos aag ayaj asaj xic Xeteat Dios narang —aw.

¹⁹Camüm manguiayiw aag ayaj ajciwa monajiüt tiül nipilan judío, quiaj tapots andeacndeacüw wüx alinomb. ²⁰Xeyay tiül nejiw tapiüngüw:

—Alwüx ombas nej nimeech, lamichach. ¿Neol tapots menguiayiün andeaca? —awüw.

²¹Nganüy altiül tapiüngüw:

—Aaga poch quiaj ngondom mandeac nop naxey alwüx ombas nej nimeech. ¿Mbich alndom nop nimeech müüch ram oniiüg nop somba? —awüw.

Monajiüt tiül judíos ngo mandiümw Teat Jesús

²²Wüx nüt aquind tearangüw nangos nüt tiül nadam nangaj iüm tiül Jerusalén. Aaga nangos nüt quiaj arangüw cos leaaw omeajtsüw wüx tatajciüch majneaj alinomb aaga nadam nangaj iüm quiaj. ²³Tiül aaga nüt quiaj Teat Jesús alquiaj tiül nadam nangaj iüm; aleamb quiaj tiül noic nden apiürang wüx Portal de Salomón.

²⁴Quiaj ajciwa monajiüt tiül nipilan judío tayeyiw nej tiüt, tasajüw nej:

—¿Ngow sanajawan naleaing Jane ique? Sitiül ique aaga Cristo lapiürang aliüc, isaj xicon aleáingan —ajüw nej.

²⁵Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Landoj lanasaj icon, pero icona ngo meyariüin sandeac. Meáwan leaw asaj xic Xeteat Dios, aag ayaj

teanarang. Meáwan leaw sarang quiaj, ajüiquich aleáingan jane xic. ²⁶Naleaing icona ngo meyariün sandeac cos ngo mejlüyiün tiül xesap, atnej lanasaj icon. ²⁷Xesap anguiayiw sandeac, andüjiyw xic; xique sajaw jane nejiw. ²⁸Xique süjchiw mapaciüw meáwan nüt, ngome apndrom ombasüw; nejinguind ngondom mawün nejiw tiül xiwix. ²⁹Xeteat Dios neech xic, nej natang wüx meáwan leaw almajlüy; pares nejinguind ngondom mawün nejiw teowix nej. ³⁰Xique saquiiüb Xeteat Dios, nop nej sajlüyiün —aj nejiw Teat Jesús.

³¹Condom quiaj ajcüwa monajüüt tandüiyiw wüx maxainguiw piedras maloxiw nej. ³²Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Xeteat Dios lamambeol xic narang xeyay cuajantanej najneaj mejawan. Jow nganüy ḥngün tiül aaga najneaj sarang quiaj indiüman meloxiün xic wüxe? —aj nejiw.

³³Quiaj tasajuw nej:

—Ngome sanaloxiün ic cos alngün najneaj irang, sanaloxiün cos ertsoj minüt Teat Dios. Ique nipilánan ic, nganüy temepiüng Dios ic —ajüw nej.

³⁴Condom quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Neol ngo meteowan tiül Mipoch Teat Dios? niüng apiüng: “Icona ijiliyiün at icon dios”, aw.

³⁵Ajawaats meáwan leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios ngondom mapiürang ngo maleaing andeac. Naleaing Teat Dios apiüng atnej dios nejiw leaw arangüw minajüüt nej masajiw nipilan leaw nej asaj nejiw. ³⁶¿Nguineay alndom

mepiüngan lanatsoj minüt Teat Dios aag tapiüngas xique Micual Teat Dios xic, sitiül nejay Teat Dios tawün xic müüch xic niün narang minajüüt neje? ³⁷Sitiül ngome teanarang cuajantanej najneaj leaw Xeteat üüch xic narang, nde meyariün sandeac. ³⁸Pares ngo nacueat narang, masey icona ngo meyariün sandeac, pero sandiüm meyariün leawa teanarang. Quiaj alndom mejawan naleaing Xeteat Dios ambeol xic, cos ajlüy tiül xique, ata xique sajlüy tiül nej —aj nejiw Teat Jesús.

³⁹Quiaj tandiümiüw alinomb masapüw nej; pero Teat Jesús tsajmbiüt teowixaw nejiw.

⁴⁰Condom Teat Jesús tandüy nonüt necamb lam Jordán niüng Juan ningenüüt tüüch yow nipilan. Tacül quiaj. ⁴¹Tambiüw majawüw nej quiaj xeyay nipilan, tapiüngüw:

—Naleaing, masey teat Juan ngo marang nicuajind ateócan majaraw, pero nganüy ajüic meáwan leaw tapiüng wüx aaga naxey cam naleaing —awüw.

⁴²Quiájan xeyay nipilan tayariw andeac Teat Jesús.

Lázaro tandeow

11 Tajlüy nop naxey niün andeow, nenüt Lázaro, michiig Marta maquiiüb María, nawüw tiül cambaj Betania. ²Aaga María micoj Lázaro quiaj, nej apmateng najmboc angan aceite wüx oleaj Teat Jesús alinoic nüt, condom apmajond naag miondeats omal nej. ³Nganüy ajcüwa micoj Lázaro quiaj, wüx tajawüw michijquiaw nejiw laxyeyay iün

andeow, quiaj tüjchiw mamb masoic Teat Jesús:

—Teat, aaga teat naxey xowüy ijneaj anaag laxeyay iün andeow —ajow.

⁴Wüx tanguiay aag ayaj Teat Jesús, quiaj tapiüng:

—Aaga monandeow quiaj ngome apmambiy nej nómbar. Taxom nej cos atquiaj alndom majüüiquicharan mimonajneaj Teat Dios; aton cos atquiaj alndom majüüiquich najneajay arang Micual Teat Dios —aw.

⁵Masey Teat Jesús xeyay ajneaj aweaag müüm Marta, aton müüm María michiig nej, at teat Lázaro; ⁶pero wüx tanguiay iün andeow a Lázaro, ngo mamb majaw, tacúlan mamong ic nüt. ⁷Condom wüx lamong ic nüt, quiaj tasaj minipilan nej:

—Tabaats alinomb andüyiiüts tiül Judea —aj nejiw.

⁸Quiaj tasajüw nej minipilan nej:

—Rabí, ngome lamajiür xeyay nüt wüx ajcüwa nipilan moncül quiaj tandiumüw maloxiw ic, nganüy čindiüm meamb quiaj alinomba? —ajüw nej.

⁹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ajawaats arraj nüt ajiür gajpic (12) ores. Sitiül nop apmajüy tiül arraj nüt ngome apmajtoch, cos aaga ran quiaj ambeol nej maxom majaw. ¹⁰Pero sitiül nop ajüy ongwiiüts, alndom majtoch, cos nej ngo majiür ran —aj nejiw.

¹¹Condom tasaj nejiw:

—Miamigojaats Lázaro lameay, nganüy sanamb napacüüch —aj nejiw.

¹²Quiaj tasajüw nej minipilan nej:

—Teat, sitiül lameay, aag ayaj ajüic teaámb ajneaj —awüw.

¹³Teat Jesús tandeac atquiaj cos ajaw Lázaro landeow; pero minipilan nej apiüngüw naleaing almameay. ¹⁴Condom quiaj Teat Jesús tasaj nejiw aleáingan:

—Lázaro landeow. ¹⁵Najneaj ngo najlüy quiaj wüx tandeow, cos nganüy icona apmejawan leawa sanarang, quiaj alndom meyariün sandeac. Nganüy tabaats majawaats —aj nejiw.

¹⁶Condom quiaj teat Tomás, aaga nasoic Cuüch, tasaj alacas minipilan Teat Jesús:

—Tabaats icoots aton mandeowaats maquüüjpaats Teat Jesús —aj nejiw.

Teat Jesús üüch mapacaran meáwan nüt

¹⁷Wüx tapeay quiaj Teat Jesús, Lázaro lamiüraad lamatüch peic nüt. ¹⁸Aaga cambaj Betania ngome miünquiaj, ajlüy ijquiaj kilómetro alwüx pinawan naw Jerusalén. ¹⁹Xeyay nipilan monaw Jerusalén lapeayiw quiaj majawüw müüm Marta maquüüb müüm María, para mawüywüiyiw nejiw majneaj omeajtsuw, cos tandeow michijquiaj nejiw. ²⁰Müüm Marta wüx tanguiay aliitic Teat Jesús, quiaj tamb mangoch; nganüy müüm María tacúlan tinden. ²¹Quiaj müüm Marta tasaj Teat Jesús:

—Teat, sitiül ique mejlüy ningüy sapiüng xechiig ngo mandeow.

²²At nganüy aton sajaw Teat Dios apmarang cuajantanej leaw apmetün ocueaj —aj nej.

²³Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Michiig apmapac alinomb müüm
—aj nej.

²⁴Quiaj müüm Marta tasaj nej:

—Naleaing teat, sajaw apmapac
alinoic nüt wüx Teat Dios
apmapacüüch meáwan mondeow
—aj nej.

²⁵Condom quiaj tasaj nej Teat
Jesús:

—Xique nepacüüch mondeow,
xique neech mapacaran. Jane ayar
sandeac masey mandeow apmapac
alinomb. ²⁶Meáwan leaw almapac
nganüy, sitiül ayar sandeac ngome
apmandeow nómban. ¿Cuane ipiüng
müüm, naleaingue aag ayaja? —aj nej.

²⁷Quiaj tasaj nej müüm Marta:

—Sajaw naleaing ipiüng Teat, ique
aaga Cristo leaw lapiürang aliüc,
Micual Teat Dios —aj nej.

Tajiünts Teat Jesús

²⁸Ndoj mapiüng aag ayaj müüm
Marta, quiaj tamb mapaj müüm
María, tandex teolaag:

—Lapeay a Maestro, atün ic
meamb mejaw —aj nej.

²⁹Müüm María camüüm manguiay
ayaj, quiaj tamb naijen majaw Teat
Jesús. ³⁰Teat Jesús nganaw majmel
tiül cambaj, alfünan niüng tangoch
nej müüm Marta. ³¹Ajcüwa nipilan
leaw aliw tiül nden maquiiüpüw
müüm María mawüywüyiw nej
mujchiw mapac omeaats, wüx
tajawüw amb acuiür tandüpípiw
mamb cos apiüngüw nej laámb
apmajünts niüng ajlüy oxiüt.

³²Müüm María camüüm mapeay
niüng ajlüy Teat Jesús, quiaj
taquieel tiüt micos nej, tapiüng:

—Teat, sitiül ndot mejlüy ningüy
ngo mandeow xechiig —aw.

³³Wüx Teat Jesús tajaw ajiünts
müüm María, at ajcüwa mondüüb
nej mamb aton, quiaj tajngot amix
omeaats. ³⁴Tatün manguiay nejiw:
—¿Nguiane temiütana? —aj nejiw.

Quiaj tasajüw:

—Teat, tabaats mejaw —ajüw.

³⁵Teat Jesús tajiünts. ³⁶Quiaj
tapiüngüw ajcüwa nipilan quiaj:

—Ijawan, xeyay andiüm a Lázaro
—awüw.

³⁷Altiül tapiüngüw:

—Neol ngwüy, tüüch ram oniiüg
a somb, jow nganüy, ¿neol ngo
mambeol a Lázaro mapac, ngo
mandeowa? —awüw.

Tapac imiün tiül mondeow a Lázaro

³⁸Teat Jesús tamix omeaats
alinomb, quiaj tamb matüch aaga
oxiüt. Aaga oxiüt quiaj noic warraj
tiüc narangüch, nepal wüx noic
nadam piedra. ³⁹Quiaj tasaj nejiw
Teat Jesús:

—Iwüniün a piedra apal oxiüt
quiaj —aj nejiw.

Quiaj tasaj nej müüm Marta, micoj
aaga nandeow quiaj:

—Teat, nganüy lango majneaj,
lajmboc, cos lamajiür peic nüt tatow
andeow —aj nej.

⁴⁰Teat Jesús tasaj nej:

—¿Neol, ngome tasajas ic
sitiül apmeyeä sandeac apmejaw
noic najneajay leaw Teat Dios
apmaranga? —aj nej.

⁴¹Condom quiaj tawüniw a piedra.
Quiaj Teat Jesús taxaing omal
majaw cawüx, tasaj Teat Dios:

—Teat, süüch ic gracias Teat, cos
sajaw inguiay sandeac. ⁴²Xique
sajaw meáwan nüt teamenguiay
sandeac. Nganüy sasaj ic aag ayaj

manguayiw ajcüwa niplan cam, majawüw naleaing ique teaach xic niün —aj.

43 Ndoj mapiüng aag ayaj, quiaj tendeac napac:

—iLázaro, mac, iriow ninguiaj! —aj.

44 Quiaj aaga nandeow quiaj taw, tan ajlüy awincharan ombas, naw wüx omal andiy wüx oleaj. Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ipüjliün ombas nej para majneaj majüy —aj nejiw.

Tayambüw nguineay masapüw Teat Jesús

(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2)

45 Ndoj aag ayaj, xeyayiw niplan judío leaw tambüw maniüngüw müüm María tayariw andeac Teat Jesús, cos ajawayej nguineay tarang. **46** Pero altiül aleáingan tambüw majawüw ajcüwa fariseos. Tapots masajüw meáwan nguineay lamarang Teat Jesús. **47** Condom quiaj ajcüwa fariseos, at montangtang miteaats, tapajüw monajiüt tiül niplan judío canchiütoj mandeacüw, tapiüngüw:

—¿Cuane apmarangaatsa? Cos aaga naxey quiaj xeyay cuajantanej teamarang. **48** Sitiül migliüts majlúyan marang leaw andiüm, meáwan niplan apmayariw andeac nej; ndoj ajcüwa monajiüt monaw Roma apmandrojchiw ombas aaga nadam nangaj iüm ocueajiiüts; apmanojoiw miiütaats aton —awüw.

49 Nop nejiw nenüt Caifás, minatang miteaats nej tiül aaga neat quiaj, tasaj nejiw:

—Icona ngo mejawan nicuajind.

50 Neol ngo leaam imeajtsan

mepiüngan más najneaj mandeow nop naxey ingow ndroj ombas cambaj Israel —aj nejiw.

51 Aaga Caifás tandem aag ayaj ngome wüx omeaats. Nej minatang miteaats tiül aaga neat quiaj, pares Teat Dios tüüch nej mapiüng nguineay Teat Jesús apmandeow mawün wüx cambaj Israel.

52 Y ngome áagan niplan judío, at apmawün wüx asoetiw meáwan micual Teat Dios leaw ajlüiy wüx aaga iüt cam. Atquiaj alndom majlüiy wüx nöiquian. **53** Ajan wüx aaga nüt quiaj ajcüwa monajiüt tiül judíos tapots mayambüw nguineay mambiyaw Teat Jesús.

54 Nde quiaj Teat Jesús lango mejüiquichay niüng ajlüy ajcüwa monajiüt tiül niplan judío; taw tiül Judea, tamb andiy tiül cambaj Efraín, noic cambaj niüng ajlüy wajchiüc. Quiaj tacül aquiiüb minipilan nej.

55 Laliüc matüch nangos nüt pascua, aaga nadam nangos nüt ocueajiw niplan judío. Xeyay niplan monaw tiültiül nine cambaj laambüw Jerusalén marangüw leaw mbójan marangüw wüx ajantsaranüw majlüiy wüx nerixixay teombas Teat Dios. Cos andiümüw marangüw aag ayaj wúxan nganaw matüch nangos nüt. **56** Niplan tayambyambüw Teat Jesús. Wúxan aliw tiül nadam nangaj iüm tetünayej menguiayayej:

—¿Cuane ipiüngana? ¿Quia aliüc ajaw nangos nüt, ngwüy ngo miüna? —awüw.

57 Cos ajcüwa montangtang miteaats, átan ajcüwa fariseos lamayacüw mipochiw nejiw sitiül

aljane majaw nguiane almajlüy
Teat Jesús, ich mapiüng nguineay
alndom masapüw.

**Nop najtaj tajend najmboc angan
aceite wüx oleaj Teat Jesús**
(Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)

12 Alíunán anaíw nüt nganaw
matüch pascua, quiaj
Teat Jesús tamb Betania aniüng
teat Lázaro, áag tapacüüch tiül
mondeow. ²Quiaj tarangüw noic
nüeteran metiw maquiiüpüw Teat
Jesús. Müm Marta tenguial ayac
nüeteran, nganüy teat Lázaro
alchetem nóiquian maquiiüb Teat
Jesús. ³Condom quiaj müm Marfa
tayar pinawan litro najmboc
angan aceite nenüt nardo, aag
ayaj nembeat xeyay. Tateng wüx
oleaj Teat Jesús, condom tajend
naag miondeats omal nej. Ndoj
xowüy tajmboc angan meáwan
tiül aaga iüm quiaj. ⁴Quiaj micual
Simón Iscariote, aaga Judas, nop
minipilan Teat Jesús leaw apmayac
nej teowixaw monajiüt, tapiüng:

⁵—Aaga najmboc angan aceite
quiaj xeyay nembeat. ¿Neol ngo
majnapa, majineran ombeat
mujndiw nipilan ngo majiüre? —aw.

⁶Aaga Judas quiaj andeácan,
ngome naleaing andiüm
mambeolaran nipilan ngo majiür,
pero cos need nej. Alteowix nej
iqual tomiün, nguiajnguiaj awün
maxot tomiün leaw ayacüw tiül.

⁷Condom quiaj Teat Jesús tasaj nej:
—Icueat, ich majlüy. Aag
ayaj lamarang wúxan nganaw
namiiüraad. ⁸Nipilan leaw ngo
majiür, meáwan nüt aliw ningüy
mequiiüpüpan; nganüy xique ngome

sanajlüy ningüy tiül icona meáwan
nüt —aj nej.

Tayambüw a Lázaro aton

⁹Xeyay nipilan judío wüx
tanguaiayiw al Betania Teat Jesús,
quiaj tambüw majawüw. Naleaing
ngome néjan tambüw majawüw;
aton tambüw cos andiümüw
majawüw a Lázaro, aaga naxey
leaw Teat Jesús tapacüüch tiül
mondeow. ¹⁰Condom quiaj ajciüwa
montangtang miteaats tapiüngüw
netam mandeow a Lázaro aton;
¹¹cos wüx tajawüw Lázaro almapac,
seyay nipilan tiül cambaj Israel
lamacueatiw nejiw, lamayariw
andeac Teat Jesús.

Teat Jesús ajmel tiül Jerusalén

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40)

¹²Xeyay nipilan aliw Jerusalén
majawüw nangos nüt pascua.
Ráwan tiüt tanguiayiw aliüc Teat
Jesús. ¹³Condom quiaj tacojchiw
op nit, andeaandeajndiwi tiüt
tambüw mangochiw nej. Teapajüw
teamapiüngüw:

—iNajneajay arang Teat Dios!
iNajneajay leaw Teat Dios üüch
miün marang Minatang Nenajiüt
tiül icoots! —awüw.

¹⁴Teat Jesús taxom nop quicheech
bur; tajtep wüx opech atnej
lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios,
cos apiüng:

¹⁵Nde mermbolan cambaj Israel;
ijawan, aliüc Minatang Nenajiüt
icueajiiün,
alchetem wüx opech nop
quicheech bur.

¹⁶Wúxan tenguial ajlüy aag ayaj
minipilan nej ngo majawüw neol.

Ndoj, wüx Teat Jesús landilil andüy tiül cielo, quiaj leaad omeajtsüw naleaing meáwan leaw tajlüy quiaj; aag ayaj landoj lamarangüch wüx nawiig nde tanomb.

¹⁷Ajcüwa nipilan leaw tajlüiyiw niüng ajlüiy Teat Jesús wüx tapacüüch teat Lázaro, lamandeacüw manguiayaran leaw tajawiüw arang Teat Jesús.

¹⁸Pares meáwan nipilan tambüw mangochiw nej cos lamanguaiyiw nguiney arang. ¹⁹Condom ajcüwa fariseos tandeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—Nganüy lamajawaats ngondom marangaats nicuajind cos meáwan nipilan almandüjpiw nej —awüw.

Acas nipilan griego andiümüw majawüw Jesús

²⁰Tiül ajcüwa monjaw nangos nüt quiaj, ajlüiyiw tiül acas nipilan griego. ²¹Tambüw majawüw teat Felipe, aaga naw cambaj Betsaida tiül Galilea. Tasajüw:

—Teat, xicona xiünan cos sandiüuman najawan aaga Jesús —ajüw.

²²Quiaj tamb teat Felipe masaj teat Andrés, ndoj tambüw nójiquian masajüw Teat Jesús. ²³Condom quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Lamatüch a nüt wüx Teat Naxey netam mandilil andüy tiül cielo, niüng apmajlüy najneajay.

²⁴Naleaing naleaing sasaj icon, sitiül noic osaab trigo ngo majmiüciütiül iüt ndrom ombas, ngome apmajntsop, apmajlüyan noic nej. Nganüy sitiül apmapiürüch, apndrom ombas, mbich apmajntsop, ndoj apmayac altegüy. ²⁵Jane xeyay

andiüm leaw alndom maxom wüx iüt cam, ngome apmaxom leaw andiüm. Pero jane apmayamb Teat Dios, ngo mayac omeaats wüx leaw alndom maxom wüx iüt cam, nej teamacül mapac meáwan nüt maquiiüb Teat Dios. ²⁶Sitiül aljane andiüm marang xenajiüt, ich mandüüb xic. Niüng xique sanajlüy, nej apmajlüy aton. Jane arang xenajiüt, Xeteat Dios apmapiüng nej najneaj arang.

Teat Jesús tapiüng apmambiyaw nej

²⁷'Nganüy xeyay ngo majneaj ximeaats. ¿Cuane sanapiüng? ¿Quia napiüng: "Teat, iwün xic wüx, nde namongoch aaga xeyay ngo majneaj leaw aliüc", nawa? Ngwüy, cos xiün namongoch aag ayaj. ²⁸Teat, ijüíquich mimonajneaj majaraw —aw.

Condom tanguiayaran noic nanderac imiün tiül cielo, tapiüng:

—Lanajüíquich, pero nganüy sanajüíquich alinomb —aw.

²⁹Meáwan nipilan leaw aliw quiaj teamanguaiyiw, tapiüngüw monteoc teaterriür; altiütl tapiüngüw:

—Ngwüy, nop ángel ocueaj Teat Dios tendeac —awüw.

³⁰Condom quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Teat Dios tandeac aag ayaj ngome cos netam nanguaiy xique; tandeac para menguiayıün icona.

³¹Lamatüch a nüt majaraw wüx asoetiw monlüy wüx iüt cam; nganüy minatang nimeech leaw ajlüy teowix nej aaga iüt cam apmajwan teowix nej. ³²Wüx xique saxajnguijan nayacüch cawüx, ndoj

sanüjchiw miünüw niüng sajlüy
meáwan nipilan —aj nejiw.

³³ Aag ayaj tandeac manguiayaran
nguineay apmandeow. ³⁴ Quiaj
tasajüw nej nipilan:

—Teat, xicona lananguiyiün
nguineay apiüng tiül Mipoch Teat
Dios, cos apiüng aaga Cristo leaw
netam miün apmapac meáwan nüt.
Jow nganiyi, éneol tepiüng Teat
Naxey netam xaijnguiam mayacüch
cawüxe? ¿Jane aaga Teat Naxey
ipiüng quiaja? —ajüw nej.

³⁵ Condom quiaj Teat Jesús
tapiüng:

—Nganüy acásan nüt sajlüy ningüy
naquiiüb icon. Netam mendüjpiün
xic wüxan nganüy, cos xique sajlüy
atnej ran. Sanambeol icon ngana
mejlüyiün tiül aaga ngo majneaj
atnej pojniün; cos jane ajüy tiül
pojniün ngo majaw cuane teamarang,
ngo majaw nguiane apmandüy.

³⁶ Wüxan alningüy aaga ran quiaj,
netam meyariün andeac nej para
mejlüyiün tiül micual aaga ran —aw.

Ndoj mapiüng aag ayaj Teat Jesús,
texotüy taw quiaj.

Napateay nipilan tayariw andeac Teat Jesús

³⁷ Masey Teat Jesús lamarang
xeyay cuajantanej majawüw, aliün
majlüy xeyay nipilan leaw ngo
mayariw andeac nej; ³⁸ cos netam
majlüy atnej nomb tarang tiül
minawiig nej Isaías, aaga nendeac
andeac Teat Dios, cos apiüng:

Teat, ¿jane lamayar leaw teaach
xic nandeaca?

¿Jane lamayac wüx omeaats
meáwan leaw iwix tarang
majawüwa? aw.

³⁹ Pares ngo mayariw, cos aaga
Isaías aton lamapiüng:

⁴⁰ Teat Dios tüüch majlüiyiw at
nejiw somb.

Aton tüüch madam omeajtsüw.

Atquiaj ngondom majawüw.

Ngondom leaam omeajtsüw
wüx xic, miünüw niüng sajlüy
nawüniw wüx asoetiw nejiw,
aw.

⁴¹ Atquiaj tanomb tandeac Isaías
wüx Teat Dios tüüch nej majaw
nguineay ajneaj ajlüy Teat Jesús, at
leawa nej apmarang.

⁴² Masey atquiaj tajlüy, naleaing
altiül monajiüt tiül nipilan judío
tayariw andeac Teat Jesús. Pero
imbolej mandüiyiw ajcüwa fariseos,
ngo majüiquichaw nómban, cos
ajawüw alndom majwanüw tiül
sinagoga. ⁴³ Xeyay andiümüw
malomb nejiw nipilan ingow
ayambüw Teat Dios.

Mipoch Teat Jesús apmajüiquich asoet nipilan

⁴⁴ Ndoj Teat Jesús tasaj nipilan,
tandeac napac:

—Jane ayar sandeac ngome
sandeácan xique ayar, aton ayar
andeac Xeteat Dios, aaga neech xic
niün. ⁴⁵ Jane ajaw xique, ajaw jane
neech xic niün aton. ⁴⁶ Xique, aag
atnej ran quiaj, laxiün wüx iüt;
jane apmayar sandeac langome
apmacüü tiül pojniün. ⁴⁷ Sitiül aljane
apmanguay sandeac, ndoj ngo
mayac wüx omeaats marang atnej,
xique ngome sanayac asoet nej, cos
ngo niün nayac asoet nipilan; tiünas
nawüniw wüx asoetiw. ⁴⁸ Jane ngo
mind majaw xic, ngo mayar xepoch,
lajlüy neyac nej asoet alinoic nüt,

cos aaga poch leawa lanandeac apmayac nej asoet. ⁴⁹Xique ngo nandeac leaw sandíuman xique. Xeteat Dios neech xic niün lamasaj xic cuane netam nandeac, cuane netam naquiaach. ⁵⁰Sajaw leaw Xeteat asaj xic napiüng, aag ayaj üüch mapacaran meáwan nüt. Xique áagan sandeac, leaw asaj xic Xeteat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús ajants oleaj minipilan nej

13 Raw tiüt nangos nüt pascua, quiaj Teat Jesús ajaw laliüc matüch a nüt maw ningüy wüx aaga iüt cam, mamb niüng ajlüy Teat Dios. Nej tanaámb xeyay andiüm minipilan nej leaw aliw ningüy wüx iüt, pero nganüy apmajüüquich nguineay andiüm nejiw mas xeyay.

²Aaga ongwiiüts quiaj wüx teaüetiw, alquiaj Judas Iscariote micual Simón. Nimeech lamayac tiül omeaats nej mandiüm mayac Teat Jesús teowixaw monajiüüt. ³Teat Jesús ajaw Teat Dios lamüülich nej marang cuajantanej. Aton ajaw nej tiün imiün niüng ajlüy Teat Dios; nganüy laliüc mandilil alinomb andüy niüng ajlüy Teat Dios. ⁴Wüx alchetemoj teaüetiw, quiaj witüüt Teat Jesús, taxeend najal apix mapeech quiaj, tayar noic püy tatsaag teomeaats. ⁵Quiaj tayar tigüy yow mateng tiül palangan, tapots majants oleaj minipilan nej. Condom tajond naag aaga püy leaw almatsaag teomeaats nej.

⁶Wüx laámb apmajants oleaj teat Simón Pedro, quiaj tasaj nej:
—Teat, ¿ique apmerjants xileaja?
—aj nej.

⁷Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
—Nganüy ngo mejaw neol tarangas, pero alinoic nüt apmejaw —aj nej.

⁸Quiaj tasaj nej teat Pedro:
—Ngwüy teat, ngome apmejants xileaj —aj nej.

Teat Jesús tasaj nej:
—Sitiüll ngo meaach xic narang aag ayaj, ngome apmejlüy tiül xenipilan —aj nej.

⁹Quiaj tasaj nej teat Simón Pedro:
—Sitiüll atquiaj ajlüy Teat, ngome áagan xileaj ijants, at xiwix, ximal aton —aj nej.

¹⁰Teat Jesús tasaj nej:
—Jan les ndot axeeb lango metam maxeeb alinomb cos nerixix ombas, áagan oleaj nej netam majants. Icona ijlüyiün nerixixan, pero naleaing ngome meáwan —aj nej.

¹¹Cos Teat Jesús lamajaw jane apmayac nej teowixaw monajiüüt, áag tapiüng: “Ngome meáwan icona nerixixan ijlüyiün”, maw.

¹²Wüx landoj majants nej oleajiw, quiaj tasooig apix nej chetet alinomb. Tasaj nejiw:

—¿Ijawana neol tarangas aaga yaja? ¹³Icona isajan xic Maestro, at isajan xic Teat Xan. Najneaj, atquiaj netam cos xique minatangan, aton xique nequiaach icon. ¹⁴Sitiüll xique minatangan, aton xique nequiaach icon, nganüy lanajants ileajiün, atquiaj icona aton netam mejantsayon ileajiün. ¹⁵Xique lanüülich icon mejawan aag ayaj alndom merangan atnej xique lanarang wüx icona. ¹⁶Naleaing naleaing sasaj icon, nop mos ngondom marang natang teombas neneay nej. Aton nop nüünd miün

ngondom marang natang teombas neech nej miün. ¹⁷Sitiül ijawan aag ayaj, merangan atnej, najneajay apmejlüyiün.

¹⁸Ngome teanandeac aag ayaj wüx meáwan icona, cos xique nerriüjtas icon, sajaw imeajtsan. Pero naleaing netam majlüy atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios: “Nop leaw teasüet anaag apmarroob xileaj najmiüt”, aw. ¹⁹Xique lanasaj icon aag ayaj wüxan nganaw majlüy, cos wüx apmajlüy, quiaj apmejawan xique aaga naxey leaw lanasaj icon wüx. ²⁰Naleaing naleaing sasaj icon, jane apmangoch mayar andeac nop leawa xique süüch mamb, aag ayaj atnej mangoch xic; jane apmangoch xic apmangoch Xeteat aton, cos nej neech xic niün —aj nejiw Teat Jesús.

Apiüng Judas apmayac nej teowixaw monajiüt

(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23)

²¹Wüx ndoj mapiüng aag ayaj Teat Jesús, quiaj xeyay tamix omeaats. Condom ranüy tandeac masaj nejiw:

—Naleaing sasaj icon, nop tiül icona apmayac xic teowixaw monajiüt —aj nejiw.

²²Minipilan nej wüx tanguiayiw aag ayaj, quiaj tejawayej teombasüw, ngo majawüw jane.

²³Tajlüy nop tiül nejiw leawa Teat Jesús xeyay tandium, alchetem aweaag nóiquian teatietyi. ²⁴Quiaj teat Simón Pedro tarang owix müüch nej matün manguiay jane wüx ombas teamandeac. ²⁵Condom aaga nasoic quiaj tatüch alquiriw Teat Jesús, matün manguiay:

—Teat, ¿jane aag ipiüng quiaja?

—aw.

²⁶Teat Jesús tasaj nej:

—Jane sanüüch lopon pan —aw.

Quiaj talop a pan, tüüch a Judas, micual Simón Iscariote. ²⁷Wüx Judas landoj müet a pan, quiaj tajmel tiül omeaats nej aaga natang nimeech nenüt Satanás. Condom tasaj nej Teat Jesús:

—Leaw apmerang, quiür irang naijen —aj nej.

²⁸Nejinguind tiül leaw teaüet aweaag ngo maxomüw omeajtsüw neol tasaj atquiaj. ²⁹Cos aaga Judas nesap iquial tomiün, altiül tapiüngüw Teat Jesús tasaj nej mamb mangal leaw netam nejiw wüx nangos nüt. Altıül tapiüngüw tasoic mamb mambeol nipilan ngo majiür. ³⁰Judas wüx landoj müet a pan, quiaj taw quiaj, langwiiüts.

Noic jayats poch leaw netam marangüch

³¹Wüx laaw quiaj a Judas, quiaj tapiüng Teat Jesús:

—Nganüy apmajüic najneajay ajlüy Teat Naxey; aton nej apmajüiquich nguineay ajneaj ajlüy Teat Dios.

³²Teat Naxey teamajüiquich nguineay ajneaj ajlüy Teat Dios, at Teat Dios aton apmajüiquich nguineay ajneaj ajlüy Teat Naxey;

aag ayaj laliüc majlüy. ³³Xecualüw, langome sanajlüy ningüy naquiiüb icon alacas nüt. Icona apmeyamban xic; pero sasaj icon atnej tasajasüw monajiüt ninguinü: Ngondom meamban niüng sanamb. ³⁴Netam mendiüman nop alinop atnej xique sandium icon. Aag ayaj jayats poch leaw sasaj icon merangan. ³⁵Sitiül

icona mendiüman nop alinop, quiaj niplan apmajawüw xenipilan icon —aw Teat Jesús.

**Teat Pedro apmapiüng ngo majaw
jane Teat Jesús**

(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34)

36 Teat Simón Pedro quiaj tatün manguiay Teat Jesús:
—Teat, ḡnguiane apmeamba? —aj.
Teat Jesús tasaj nej:
—Niüng sanamb, ngondom mendüüb xic mamb nganüy; alinoic nüt alndom mendüüb xic mamb —aj nej.

37 Condom quiaj teat Pedro tasaj nej:

—Teat, ḡneol ngondom nandüüb ic mamb nganüye? Xique sajlüy masey nandeow ingow indeow —aj nej.

38 Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
—᠁Neol tepiüng ique apmendeow ingow sandeowa? Naleaing naleaing sasaj ic menguiay Pedro, wüx nganaw mepaj a gallo, ique lamepiüng arojmbüw ngo mejaw jane xic —aj nej.

**Teat Jesús atnej tiiüd andüy
niüng ajlüy Teat Dios**

14 Aton tasaj nejiw Teat Jesús:
—Nde mechivean imeajtsan wüx inguiayıün sanamb. Iyacan imeajtsan wüx Teat Dios; iyacan imeajtsan wüx xique aton.
2 Aniüng Xeteat tiül cielo ajlüy quiaj xeyay najneajneaj iüm niüng alndom macüleran. Sitiül ngo maleaing, xique ngome sanasaj icon atquiaj. Nganüy sanamb nataag majneaj niüng apmecüliün.
3 Wüx landoj nataag majneaj niüng apmecüliün, quiaj sanandilil najan

icon, apmajlüyiiüts nóiquian niüng sanajlüy. **4** Icona lamejawan nguiane sanamb; aton iyajcan a tiiüd —aj nejiw Teat Jesús.

5 Quiaj tasaj nej teat Tomás:

—Teat, ngo najawan nguiane apmeamb, ḡnguianey sanayajcan a tiiüd? —aj nej.

6 Teat Jesús tapiüng:

—Xique aaga tiiüd, xique nequijchiüs palan leawa naleaing, at xique nejchiüs mapacaran. Nejinguind ngondom mamb niüng ajlüy Xeteat Dios sitiül ngo mayar sandeac. **7** Sitiül naleaing lamejawan jane xic, aton apmejawan jane Xeteat. Nde nganüy lamejawan jane nej —aw.

8 Quiaj tasaj nej teat Felipe:

—Teat, iich xicon najawan miteat, quiaj apmajneaj ximeajtsan —aj nej.

9 Tasaj nej Teat Jesús:

—Felipe, ijaw cas nüt sajlüy naquüüb icon, ḡneol nganaw mejaw jane xique? Cos Jane ajaw xic, atanej majaw Teat Dios aton. ᠠNeol tepiüng nüüch icon mejawan Teat Dios? **10** ᠠNeol ngo meyar sandeac mepiüng naleaing xique sajlüy tiül Xeteat, at Xeteat aton ajlüy tiül xique? Meáwan leaw sassaj icon, aag ayaj ngome sapíüngan xique. Xeteat najlüy tiül xic, nej arang minajiüt nej. **11** Netam mepiüngan naleaing xique sajlüy tiül Xeteat, at Xeteat ajlüy tiül xique. Sitiül ngwüy netam meyariün mepiüngan naleaing leawa sarang. **12** Naleaing naleaing sasaj icon, Jane ayar sandeac, aton apmarang leawa sarang. Nej apmantsoiich wüx leawa xique tarangas, cos xique sanamb niüng ajlüy Xeteat Dios. **13** Meáwan leaw

apmetüniün ocueaj Teat Dios wüx xenüt, xique sanarang, cos atquiaj sanajüiquich mimonajneaj Teat Dios.
14Xique sanarang cuajantanej leaw apmetüniün xicueaj wüx xenüt.

**Teat Jesús apiüng apmüüch
miün Nangaj Espíritu**

15'Sitiül icona indiüman xic, apmerangan meáwan leaw lanasaj icon. **16**Quiaj sanatün ocueaj Xeteat müüch miün alinop nembeol icon müüch mapac imeajtsan. Aag ayaj Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios. Nej apmacü'l maquiiüb icon meáwan nüt. **17**Nipilan leaw ngo mayambüw Teat Dios ngondom mayariw aag ayaj, cos nejinguiind ngondom maxom majaw aaga Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios. Icona lamejawan, nej arang leaw naleaing, cos nej almaquiiüb icon, ndoj meáwan nüt apmacü'l tiül imeajtsan. **18**Ngome sanacueat icon nómban mejlüyiün atnej ndeoj; saliüc alinomb. **19**Nipilan wüx aaga iüt cam acásan nüt ajawüw xic, ndoj langome apmaxomüw majawüw xic; pero icona apmejawan xic alinomb cos sanapac. Atquiaj icona aton apmepacan meáwan nüt niüng sajlüy. **20**Wüx aaga nüt quiaj apmejawan naleaing xique sajlüy tiül Xeteat Dios; at icona ijlüyiün tiül xique, y xique sajlüy tiül icona. **21**Jane anguiay leawa xic sapiüng, sitiül apmayac wüx omeaats marang atnej, quiaj ajüic naleaing andiüm xic. Xeteat aton andiüm jane andiüm xic, ata xique aton sanandiüm, sanüüch maxom omeaats majaw wüx xique, —aj nej.

22Quiaj teat Judas, ngome aaga Iscariote, tasaj:

—Teat ɬneol tepiüng xicónan quiaj apmeaach xicon najawan ic, jow meáwan nipilan wüx iüt, neol ngondoma? —aj nej.

23Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Leaw nendium xic apmarang leawa sapiüng. At Xeteat aton apmandium nej, quiaj saliücan najlüyiün nöiquian naquüijpan.

24Nganüy leaw ngo mandium xic ngome apmarang leawa sapiüng. Aaga poch leawa teanasaj icon quiaj, ngome sandeácan xique, Xeteat áaga neech xic niün nesaj xic.

25'Teanasaj icon meáwan aag ayaj wüxan saliün ningüy naquiiüb icon.

26Nganüy Nangaj Espíritu, aaga Nembeol, leawa Xeteat apmüüch miün wüx xenüt, nej apmaquiaach icon wüx meáwan leaw netam. Nej apmüüch leaam imeajtsan meáwan leaw lanasaj icon.

27'Nganüy sanacueat ningüy xemonajneaj nüüch icon, müüch mapac imeajtsan; aag ayaj ngome nöiquian among atnej apac omeajtsiw nipilan monrang ngo majneaj. Ngo metam mechewan imeajtsan, ngo metam mermbolan.

28Lamenguiayıün lanasaj icon xique sanamb, condom saliüc alinomb najan icon. Sitiül naleaing indiüman xic, apmapac imeajtsan wüx inguiayıün sanamb niüng ajlüy Xeteat Dios, cos nej xenatang. **29**Nganüy lanasaj icon nguineay apmajlüy; atquiaj wüx apmajlüy meáwan aag ayaj, quiaj apmepiüngan naleaing leaw tandeacas.

³⁰ Lango matüch nendeac naquiiüb icon alquiriw, cos laliüc majngot minatang nerang ngo majneaj wüx aaga iüt cam. Nej nicuajind ngondom marang wüx ximbas. ³¹ Nganüy cos netam majawüw meáwan nipilan wüx iüt nguineay sandiüm Teat Dios, sanarang leawa nej lamapiüng. Nganüy witüiron, tabaats.

Andeac wüx noic owl uva

15 ¹Xique sajlüy atnej noic owl uva leawa Teat Dios tapiür; nej ajlüy wüx, teamajiür. ²Meáwan xepüüig leaw ngo mayac aóng apmandojquiüm; nganüy meáwan leaw neóng apmajorrúchan omal para tsatsam mayac altegüy aóng. ³At icona aton, Teat Dios lamawün wüx imbasan meáwan ngo majneaj, cos lameyariün xepoch. ⁴Netam tanaámb mejlüyiün nóiquian mequüüp xic; ata xique aton sanajlüy nóiquian naquiiüb icon. Sitiül ngo mejlüyiün nóiquian mequüüp xic, ngondom merangan nicuajind. Cos atnej arang mipüüig xiül sitiül landojquiow, langondom mayac aóng.

⁵ Xique sajlüy atnej noic owl uva; icona ijlüyiün atnej mipüüig aaga uva quiaj. Jane tanaámb ajlüy nóiquian maquiiüb xic, xique sanaquiiüb; nej apmarang xeyay xenajiüt. Icona ngondom merangan nicuajind sitiül ngo majlüyiüts nóiquian. ⁶ Jane ngo macüil nóiquian naquiiüb, apmajwan majlos ninguiün atnej arangüch wüx mipüüig uva leaw ngo mayac aong. Quiaj apmawaag, ndoj

apxaijnguiam majwich tiül biümb mandaab.

⁷ Sitiül tanaámb mejlüyiün nóiquian mequüüp xic, ngo ndrom imeajtsan leaw lanaquiaach icon, alndom metüniün xicueaj leaw indiüman, quiaj apmeajndiün. ⁸ Wüx icona irangan xeyay xenajiüt, quiaj apmanderac najneajay wüx ombas Xeteat Dios; aton atquiaj ijüiquichan naleaing xenipilan icon. ⁹ Xique sandiüm icon atnej Xeteat Dios andiüm xic. Tanaámb ich leaam imeajtsan nguineay xique sandiüm icon. ¹⁰ Xeteat Dios andiüm xic cos sarang leawa nej apiüng. Sitiül atquiaj icona tanaámb merangan leaw lanapiüng, ata xique aton tanaámb sanandiüm icon.

¹¹ Aag ayaj sasaj icon para mapac imeajtsan xeyay meáwan nüt atnej apac ximeaats. ¹² Leawa xic sasaj icon merangan: Aag ayaj mendiüman nop alinop atnej xique sandiüm icon. ¹³ Wüx nop naleaing andiüm aljane, ngo mapiüng wüx, masey mandeow ingow andeow aaga xeyay ajneaj aweaag. ¹⁴ Icona, sitiül apmerangan leawa sasaj icon, apmajlüyiüts xeyay najneaj. ¹⁵ Ngo napiüng icona ijlüyiün atnej mos, cos nop mos ngo majaw cuane arang neneay najiüt. Xique lanasaj icon mejlüyiün xeyay ajneajiiüts, cos lanüüch icon menguiayiün meáwan leaw lamasaj xic Xeteat Dios. ¹⁶ Ngome icona teyamban xic, xique tayambas icon mejlüyiün xenipilan. Lanüüch icon meamban merangan xenajiüt mesajan meáwan nipilan mayariw sandeac, para nejiw aton tanaámb

marangüw leaw sapiüng. Atquiaj Teat Dios apmüüch icon meáwan leaw apmetüniün wüx xenüt.
17 Inguiayiün, sanasaj icon alinomb: Netam mendiüman nop alinop.

Nipilan apmajcüiyw majawüw icon

18 Sitiül meáwan nipilan ajcüiyw majawüw icon, ich leaam imeajtsan nejiw landoj lajcüiyw majawüw xic aton. **19** Sitiül ndot icona apmerangan atnej arangüw meáwan nipilan, nejiw apmajneaj majawüw icon atnej ajneaj mejawayej nejeyéjan quiaj. Nganüy cos xique lanawün icon tiül nejiw, áag ajcüiyw majawüw icon, cos langó merangan meáwan ngo majneaj leaw nejiw arangüw. **20** Ich leaam imeajtsan leaw lanasaj icon wüx tapiüngas: “Nop naison mos ngome alwüx atam minajiüt nej; ajaraw alwüx atam minajiüt neneay najiüt.” Sitiül ayambüw ximbas, ata icona aton apmayambüw imbasan xeyay. Sitiül nipilan lamayacüw wüx omeajtsüw leawa sandeac, atquiaj apmayacüw wüx omeajtsüw leaw indeacan. **21** Meáwan aag ayaj apmarangüw wüx imbasan cos iyariün sandeac. Ngo majawüw jane neech xic niün.

22 Sitiül xique ngo niün nasajüw wüxasoetiw nejiw, ngome apmayajciuw ajiürüw nisoet. Nganüy cos tiünas nasajüw, áag ngo majiürüw cuane mewüyayej wüx. **23** Jane ajcüy majaw xic, ajcüy majaw Xeteat aton. **24** Sitiül ndot ngo narang xeyay cuajantanej najneaj tiül nejiw, leaw nejinguind ngondom marang, ngome apmayajciuw ajiürüw nisoet. Nganüy

masey tajawüw leawa tarangas, tanaámb ajcüiyw majawüw xic, átan Xeteat aton ajcüiyw majawüw.

25 Atquiaj netam majlüy atnej tapiüngüw mondeac andeac Teat Dios wüx tapiüngüw: “Ngo majlüy cuaneol tajcüiyw majawüw xic”, awüw.

26 Sanüüch miün nop nembeol icon, aaga Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios. Aliüc imiün niüng ajlüy Teat Dios. Nej aton apmajüiquich wüx xic. **27** At icona aton apmejüiquichan naleaing wüx xique, cos nde wüx tamelichas saquiaach, icona almequijpan xic.

16 **’**Nganüy lanasaj icon meáwan aag ayaj, nganandot mepiüngan alinoic nüt xique ngo nasaj icon. **2** Cos apmejwanaranan tiül sinagoga. Aton aliüc miün nüt wüx apmambyaw icon. Ajcüwa monbiy quiaj apmapiüngüw tearangüw minajiüt Teat Dios. **3** Atquiaj apmarangüw cos ngo majawüw jane nej Xeteat, átan ngo majawüw jan xic. **4** Nganüy lanasaj icon aag ayaj cos wüx apmajlüy atnej lanapiüng quiaj, quiaj apleaam imeajtsan nguineay xique landoj lanapiüng wüx aag ayaj.

Leaw apmarang Nangaj Espíritu

’Xique nganaw nasaj icon wüx aag ayaj cos saliün naquiiüb icon.

5 Nganüy sanandilil, sandüy niüng ajlüy aaga neech xic niün; icona ngo metüniün menguiayiün nguijai süp. **6** Cos lanasaj icon meáwan aag ayaj, nganüy xeyay lamix imeajtsan. **7** Naleaing sasaj icon, najneaj sitiül xique sanamb; cos

ndot ngo namb, aaga Nembeol müüch mapac imeajtsan ngome aliüc macül mequüijpan. Nganiüy sitiül sanamb, xique sanüüch miün aaga Nembeol quiaj.⁸ Wüx nej aliüc, apmüüch leaam omeaats meáwan nipilan mayajciüw ajiüriüw nisoet; aton apmüüch mayajciüw netam marangüw leawa najneaj. Apmüüch leaam omeajtsüw nguineay Teat Dios apmajaw wüxasoeteran alinoic nüt.⁹ Ajiüriüw nisoet cos ngo mayariw sandeac.¹⁰ Nej apmajüüquich leaw naleaing, leaw najneaj marangüch, cos xique sanamb niüng ajlüy Xeteat Dios, langome apmexoman mejawan xic.¹¹ Nej apmüüch leaam omeaats nipilan nguineay Teat Dios apmajaw wüxasoeteran; cos Satanás, aaga minatang nerang ngo majneaj wüx aaga iüt cam landoj layacüch asoet.

¹²Aliün najiür cuane sanasaj icon; pero icona nganüy ngondom mejawan cuane wüx sandeac.¹³ Wüx aliüc Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, nej apmüüch icon mejawan meáwan leaw naleaing; cos nej ngo mandeácan leawa andfüman nej, apmandeac leaw anguiay, aton apmüüch icon mejawan leaw aliüc miün apmajlüy.¹⁴ Nej apmandeac najneaj wüx xique. Apmayar meáwan leawa sapiüng, apmüüch icon mejawan cuane wüx apiüng.¹⁵ Meáwan leaw ocueaj Xeteat, aag ayaj xicueaj aton. Áag tapiüngas leaw Nangaj Espíritu apmandeac masaj icon, aag ayaj ajngot imiün wüx xique.

Apmamix imeajtsan, ndójwüx apmapac imeajtsan

¹⁶Alacas nüt langome apmexoman mejawan xic, cos

sanamb sandüy niüng ajlüy Xeteat. Condom alinoic nüt apmejawan xic alinomb —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁷ Altiüel minipilan nej tatünayej menguiayayej, tapiüngüw:

—¿Quia nguineay amb aag apiüng quiaja? Cos asaj icoots: “Alquiriw nüt alíunán wüx icona langome apmexoman mejawan xic, cos sanamb sandüy niüng ajlüy Xeteat. Condom alinoic nüt apmejawan xic alinomb”, maw.¹⁸ ¿Cuane aag apiüng: “Alfünan alquiriw nüt quiaja”? Ngondom majawaats cuane wüx amb apiüng —awüw.

¹⁹ Teat Jesús tajaw teamandiumüw matüniw nej manguiayiw. Quiaj tasaj nejiw:

—¿Tenguijal ertünayon menguiayayon wüx áag sasaj icon quiaja, alacas nüt langome apmexoman mejawan xic, condom alinoic nüt apmejawan xic alinomba?²⁰ Naleaing naleaing sasaj icon, apmejiüntsan apmamix imeajtsan, pero altegüy nipilan apmapac omeajtsüw. Masey icona apmamix imeajtsan, ndójwüx apmapac imeajtsan xeyay.²¹ Atnej arang nop najtaj wüx apwijquiam micual nej, apmecoy omeaats cos lamatüch a ores. Ndoj, wüx lawijquia w a nine, lango leaam omeaats aaga necoy tamongoch quiaj, cos xeyay apac omeaats majaw lawijquia w nop nine.²² At icona, nganüy amix imeajtsan; pero wüx saliüc alinomb najaw icon, quiaj apmapac imeajtsan xeyay; nejinguind ngome apndom mawün aaga apac imeajtsan quiaj.

²³ Wüx aaga nüt quiaj nicuajind langome apmetam metüniün

menguiayıün xic. Naleaing naleaing sasaj icon meáwan leaw apmetüniün ocueaj Xeteat wüx xenüt, nej apmüüch icon. ²⁴Nganüy nicuajind nganaw metüniün ocueaj Xeteat wüx xenüt; pero sitiül icona apmetüniün apmeajndiün, quiaj apmapac imeajtsan xeyay.

Xique altiül xiwix aaga iüt cam

²⁵Meáwan leawa lanasaj icon ngo najüíquich aleaing miün cuane wüx sandeac. Laliüc matüch a nüt wüx xique langome sanandeac atquiaj, sanandeac aleáingan wüx Xeteat. ²⁶Wüx aaga nüt quiaj icona apmetüniün leaw indiüman wüx xenüt, ngome apmetam natün ocueaj Xeteat Dios müüch icon. ²⁷Xeteat Dios andiüm icon cos indiüman xic. Aton cos lameyariün mepiüngan naleaing tiüñas ximiün niüng ajlüy nej. ²⁸Xique tiüñas ningüy wüx iüt ximiün niüng ajlüy Xeteat Dios. Nganüy sanaw ningüy, sanamb alinomb sandüy niüng ajlüy nej —aj nejiw Teat Jesús.

²⁹Quiaj tasajiw nej minipilan nej: —iAjaj teat, nganüy mbich lamejüíquich aleáingan leaw indeac! ³⁰Nganüy lanajawan ique ijaw meáwan cuajantanej. Nejinguind ngo metam masaj ic cuane andiüm, cos ique lamejaw. Atquiaj sajawan naleaing Teat Dios neech ic mewiün —ajüw nej.

³¹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús: —¿Lameyariün sandeac nganüye? ³²Nganüy lamatüch a nüt ndajrriümeron, mejawan nguiane apmendüyiün inopnopon, cos apmecueatiün xic. Naleaing ngome sanajlüy xíquian quiaj cos

Xeteat almaquiiüb xic. ³³Lanasaj icon meáwan aag ayaj para mapac imeajtsan wüx xic. Masey wüx aaga iüt cam apmemongochiün xeyay ngo majneaj, pero alndom meiücan wüx sitiül apmeyacan imeajtsan wüx xique, cos najntsopiüs wüx aaga iüt cam —aj nejiw.

Teat Jesús atün ocueaj Teat Dios mambeol minipilan nej

17 Wüx ndoj mapiüng aag ayaj Teat Jesúis, quiaj taxaing omal majaw cawüx, tataag orar, tapiüng:

—Xeteat Dios, nganüy lamatüch a nüt, ijüíquich mimonajneaj wüx Micual, para nej majüíquich mimonajneaj aton. ²Atnej ique lameaach nej majlüy wüx meáwan nipilan, atanquiaj aton iich mapaciüw meáwan nüt ajcüwa nipilan leawa ique lameaach nej. ³Apmapaciüw meáwan nüt cos ajawüw naleaing ique inopüyan Teat Dios, at apiüngüw ique teaach miün Jesucristo.

⁴Xique lanandeac najneajay wüx ique ningüy tiüł nipilan. Lanambich narang meáwan leawa teaach xic niün narang. ⁵Nganüy Teat, sanandilil sandüy niüng ijlüy, majlüyiür najneajay atnej tajlüyiür wüx nganaw majlüy aaga iüt cam.

⁶Ajciüwa nipilan leawa terriüjtüw meajchiw xic, lanüjchiw majawüw jane ic. Ajciüw ayaj minipilaniüw, nganüy ique lameajchiw xic. Nejiw lamayaciüw wüx omeajtsüw Mipoch, Teat. ⁷Nganüy lamajawüw naleaing ique tesaj xic meáwan leawa tandeacas. ⁸Aaga poch leawa teaach xic lanasajiw, nejiw

lamayariw. Lamajawüw aag ayaj naleaing cos ique teaach xic niün, ximiün niüng ijlüy sajngot.

⁹Satün icueaj Teat, membeolüw ajcüwa leaw teajchiw xic, cos icueajiw. Xique ngo natün membeol meáwan nipilan leaw ngo mayamb ic. ¹⁰Meáwan xenipilan ajcüw ayaj ineay; aton meáwan leaw ijür, ajcüw ayaj saneay. Nejiw teamajüiquichaw xemonajneaj.

¹¹'Nganüy Teat, xique laliüc naw ningüy wüx iüt cam, sanamb sandüy niüng ijlüy; nejiw apmacüliwan ningüy. Xeteat Dios, nangaj ic, imbedolüw meáwan nüt ajcüwa leaw lameajchiw xic, para alndom majlüiyiw nóiquian atnej ajlüyiür. ¹²Cos wüx xique sajlüy ningüy naquijüpüw, ique teamembeol xic nayacüw tiül iwix meáwan leawa teajchiw xic. Nejinguind tiül nejiw ngo ndromoj tiül aaga xeyay ngo majneaj, áagan anop minipilan nimeech; cos netam majlüy atnej lajlüy tiül Nangaj Mipoch.

¹³'Nganüy Teat, sanamb sandüy niüng ijlüy. Wúxan saliün ningüy wüx aaga iüt cam, teanandeac aag ayaj manguiayiw, mapac omeajtsüw xeyay atnej apac ximeaats. ¹⁴Xique lanasajüw wüx mipoch. Naleaing nipilan ajcüiyiw majawüw nejiw, cos lango marangüw ngo majneaj atnej arang jangantanej nipilan, Xique aton ngo narang leaw arang jangantanej nipilan. ¹⁵Teat, ngo natün mewün nejiw ningüy wüx aaga iüt cam; satün icueaj membeolüw nganandot matüch nejiw nimeech. ¹⁶Cos xique ngo narang atnej jangantanej nipilan

wüx iüt, atanquiaj nejiw aton lango marangüw ngo majneaj atnej arangüw jangantanej nipilan.

¹⁷Iwüniw pálwüx, majlüiyiw icueaj, cos atquiaj alndom marangüw najneaj. Nangaj Mipoch apmambeol nejiw cos andeac naleaing. ¹⁸Atnej ique teaach xic niün wüx iüt, atanquiaj xique aton lanasajüw mambüw meáwan wüx aaga iüt cam. ¹⁹Xique lanüüch ximeaats namongoch leaw netam namongoch. Atanquiaj aton nejiw netam müjchiw omeajtsüw marangüw leaw ique indiüm, cos aag ayaj naleaing.

²⁰Aton Teat, ngo natün wúxan nejiw; satün membeol meáwan leaw aliüc miün apmayariw sandeac wüx nejiw apmandeacüw masajüw nipilan wüx xic. ²¹Satün majlüiyiw nóiquian omeajtsüw atnej icora ajlüyiür nóiquian Teat, atanquiaj majlüiyiw aton; cos atquiaj jangantanej nipilan alndom majawüw naleaing ique teaach xic niün. ²²Atnej xique sajüiquich wüx ique Teat, nguineay ajneaj ijlüy, atanquiaj aton lanüjchiw majüiquichaw xemonajneaj. Wüx aag ayaj alndom majlüiyiw nóiquian atnej icora ajlüyiür. ²³Xique sajlüy tiül nejiw, ata ique Teat, ijlüy tiül xique. Atanquiaj aton alndom majlüiyiw nóiquian omeajtsüw, para meáwan nipilan majawüw naleaing ique teaach xic niün. Aton indiümüw xeyay atnej indiüm xic.

²⁴'Teat, ajcüwa leawa teaach xic, sandiüm majlüiyiw niüng sajlüy, majawüw nguineay ajneaj sajlüy. Cos ique Teat, indiüm xic tanaámb atnej wüx nganaw majlüy aaga iüt

cam. ²⁵Xeteat Dios, najneajay irang. Masey nipilan ngo majawüw jane ic, xique naleaing sajaw jane ic. At ajcüwa xenipilan lamajawüw ique teaach xic niün. ²⁶Xique lanüjchuw majawüw jane ic Teat; tanaámb teanasajüw nguineay ijlüy. Atnej indiüm xic Teat, atanquiaj nganüy sandiüm mendiumüw. Xique sanajlüy naquiiüpüw aton —aw.

Ndeaad Teat Jesús

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53)

18 Wüx landoj mapiüng aag ayaj Teat Jesús, tawüw quiaj. Tambiuw andüyiw necamb nine lam nasic Cedróñ. Tandüyiw quiaj niüng ajlüy acas owl nateaic xiül, maquiiüb minipilan nej. ²Aaga Judas, leaw apmayac nej teowixaw monajiüt, ayaag quiaj cos ajlüyay canchiüjow quiaj maquiiüpüw Teat Jesús. ³Quiaj tapeay aaga Judas, aquiiüb mamb noic ajlüy soldados, at acas monjiür nadam nangaj iüm, üüch nejiw mambüw montangtang miteaats maquiiüb fariseos. Ajoyiw linternas, at najquiol irrajayej; aton ajoyiw espadas. ⁴Teat Jesús cos lamajaw cuane aliüc miün apmamongoch, quiaj witiüt tamb mangoch nejiw. Tapiüng:

—¿Jane iyambana? —aj nejiw.

⁵Quiaj tasajüw nej:

—Aaga Jesús naw Nazaret —ajüw nej.

Teat Jesús tasaj nejiw:

—Jogüy xic —aj nejiw.

Aaga Judas, leaw apmayac nej teowixaw monajiüt, altiül nipilan aton. ⁶Wüx tasaj nejiw Teat Jesús: “Jogüy xic”, maj nejiw, tanaámb tanotoj opechiw, ajmiüçüw

pajcajow tiüt. ⁷Condom Teat Jesús tandüy wüx matün manguiay nejiw: —¿Jane iyambana? —aj nejiw.

Quiaj tasajüw nej alinomb:

—Aaga Jesús naw Nazaret —ajüw nej.

⁸Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Lanasaj icon jogüy xic. Sitiül xique temeyamban, ijchan mambüw xenipilan —aj nejiw.

⁹Atquiaj tajlüy atnej lamapiüng Teat Jesús wüx tapiüng: “Meáwan leawa teaach xic, nejinguind tiül nejiw ngome apndrom”, aw.

¹⁰Simón Pedro almajoy nots espada, tasoond tiül ombiüm, tandoog miác olaag nop naxey nenüt Malco, mimos minatang miteaats. ¹¹Quiaj Teat Jesús tasaj a Pedro:

—iPedro, isoc alinomb tiül ombiüm nej miespada! ¿Neol, iyaag a ique ngo metam namongoch aaga naél leaw lamapiüng Xeteat netam namongoche? —aj nej.

Teat Jesús alteombas minatang miteaats

(Mt. 26:57-58; Mr. 14:53-54; Lc. 22:54)

¹²Ajctiwa soldados maquiiüpüw minatangiüw nejiw, at monjiür nadam nangaj iüm ocueajiw nipilan judío, tasapüw Teat Jesús maoeliw.

¹³Condom taquiiüpüw mamb andüy aniiüng Anás, miocuats Caifás. Aaga Caifás quiaj, nej minatang miteaats tiül aaga neat quiaj. ¹⁴Nej aaga Caifás quiaj, nejay nesaj monajiüt najneaj mandeow nop naxey ingow ndroj ombas aaga cambaj Israel, maw.

Pedro apiüng ngo majaw jane Teat Jesús

(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57)

¹⁵Simón Pedro aquiiüb alinop minipilan Teat Jesús, tambüw

mandüjpiw mamb Teat Jesús. Aaga alinop quiaj, ayaag nej ombas minatang miteaats. Áag tüünd majmel tinden maquiiüb Teat Jesús; ¹⁶ pero Pedro tacúlan mbeay nden. Quiaj aaga naxey neyaag nej ombas minatang miteaats taw, tamb mandeac aweaag nejiür ombeay nden mamelech a Pedro aton.

¹⁷ Condom aaga niüx nejiür ombeay nden tatün manguiay a Pedro:

—¿Neol ngome ique nop minipilan aaga Jesúus quiaja? —aj.

Pedro quiaj tapiüng:

—Ngwüy ngome xique —aw.

¹⁸ Ores quiaj naquind, pares tajalüw biümb ajciüwa mos maquiijpüw monjiür nangaj iüm, alombomoj teatsantsayej. At a Pedro aton alebem quiaj teatsantsüy mbeay biümb.

Minatang miteaats atün manguiay Teat Jesús

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71)

¹⁹ Condom minatang miteaats tatün manguiay Teat Jesús Jane minipilan nej, at cuane wüx teamaquiaach.

²⁰ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xique ngo naxot, sandeac niüng ajlüy niplan; samb tiül tiül ajciüw a sinagogas, aton samb tiül aaga nadam nangaj iüm, niüng canchiüjow meáwan micual miiütaats. Xique ngo nextötüy wüx sandeac. ²¹ ¿Jow nganüy, neol tetün menguiay xique? Itün menguiayiw ajciüwa tanguiayiw sandeac.

Nejiw ich mapiüngiw cuane wüx tandeacas, cos lamajawüw —aj nej.

²² Wüx ndoj mapiüng aag ayaj Teat Jesús, nop nejiür nadam nangaj iüm taleamb nej, tapiüng:

—¿Neol tesaj atquiaj minatang miteaatsa? —aw.

²³ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Sitiül ngo majneaj sasaj, ipiüng cuane ngo majneaj sasaj; sitiül najneaj, ¿neol teleamb xique? —aj nej.

²⁴ Condom quiaj aaga Anás tüüch mamb Teat Jesús neóel, andüy niüng ajlüy alinop minatang miteaats, aaga Caifás.

Teat Pedro tandüy wüx alinomb mawaiich

(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62)

²⁵ Teat Pedro tealeámban aliün lembem quiaj, teatsantsüy. Quiaj tasajüw nej:

—¿Ngome ique nop minipilan neje aaga naxey quiaja? —ajüw nej.

Quiaj tapiüng teat Pedro:

—Ngwüy, ngome xique —aw.

²⁶ Condom nop mimos minatang miteaats, acualaats aaga naxey nandoigaran olaag, andooig nej teat Pedro, tasaj nej:

—¿Ngome ique sajaw almequiiüb nej niüng ajlüy acas owil nateaic xiüla? —aj nej.

²⁷ Teat Pedro quiaj tandüy wüx alinomb mawaiich, tapiüng ngome nej. Quiaj apaj a gallo.

Teat Jesús alteombas a Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5)

²⁸ Úmban arraw taquiijpüw

mamb Teat Jesús imiün aniüng a Caifás andüy awan niüng ajlüy a gobernador romano. Nejiw ngo majmeliw cos tiül aaga ajlüyay netam marangüw quiaj, sitiül majmeliw aniüng nop ngome niplan judío wüx aaga nüt

quiaj, apmajlüiyiw ngo merixix, langondom metiw tiül nangos nüt pascua.²⁹ Quiaj taw a Pilato mandeacüw maquiüjpüw, tasaj nejiw:

—¿Cuane ngo majneaj arang aaga naxey cama? —aj nejiw.

³⁰ Quiaj tasajiw nej:

—Sitiül nej ngome aleaic arang ngo naquiüjpan miün niüng ijlüy —ajüw nej.

³¹ Quiaj tapiüng a Pilato:

—Icona iquüjpan mamb, ijawan wüx asoet nej atnej apiüng tiül minawijquian —aw.

Quiaj tasajiw nej ajcüwa nipilan:

—Xicona ngondom nambiyán nejinguiind —ajüw nej.

³² Atquiaj tajlüy para majlüy atnej lamapiüng Teat Jesús nguineay apmandeow.³³ Condom a Pilato tandilil alinomb tajmel tiül awan, tapaj Teat Jesús matün manguiay, tasaj:

—¿Ique minatangüw nipilan israele? —aj.

³⁴ Teat Jesús tasaj nej:

—¿Aag ayaj itün menguiay cos indiüm mejawa, ngwüy aljane tasaj ic wüx xique? —aj nej.

³⁵ Quiaj tapiüng a Pilato:

—¿Neol jow xique mbich nop icona xique? Cos micual mifüt at montangtang miteaats monquiiüb ic miün niüng sajlüy. ¿Neol, cuane iranga? —aw.

³⁶ Condom tasaj nej Teat Jesús:

—Ngome ningüi wüx aaga iüt cam sarang natang. Jondot wüx aaga iüt cam sarang natang xenipilan apmatsojow; ngome apmujchiw ndeaan najmel teowixaw monajiüt tiül judíos.

Nganüy cos ngwüy, ngome ningüy sarang natang —aj nej.

³⁷ Pilato tasaj nej:

—¿Naleaingue, ique nop minatang nenajiüt tiül nejiw ipiünga? —aj nej.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xique natang atnej lamepiüng quiaj. Áag wijquiatos tiünas wüx aaga iüt cam najüiquich cuane naleaing. Meáwan leawa andiümüw marangüw leawa naleaing, ajciüw ayaj apmandiümüw manguiayiw sandeac —aj nej.

³⁸ Quiaj tasaj nej a Pilato:

—iMbich jane ajaw cuane naleaing! —aj nej.

Atüniw mandeow Teat Jesús

(Mt. 27:15-31; Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25)

Ndoj mapiüng aag ayaj a Pilato, quiaj taw alinomb masaj nipilan, tapiüng:

—Xique sapiüng aaga naxey cam ngo majiür asoet.³⁹ Icona ipiüngan alndom natsambiich nop najlüy tiül manchiüc wüx nangos nüt pascua. ¿Jow nganüy, indiüman natsambiich aaga naxey minatangana? —aj nejiw.

⁴⁰ Quiaj tepajiw tapiüngüw:

—iNgwüy, nde metsambiich aag ayaj! iBarrabás apsajmbiüm!
—awüw.

Pues aaga Barrabás quiaj, need nej.

19 Condom a Pilato tapiüng majwüch Teat Jesús.

² Ajcüwa soldados tapeatiw sats masojiquiw wüx omal Teat Jesús. At tasojiquiw nej tiül noic napixeran morada.³ Quiaj tapots mitsojow, tasajiw:

—iNganüy mbich ique minatang nenajiüt ocueaj nipilan judío!
—ajüw.

Quiaj tapots maleambüw nej.

⁴Condom a Pilato taw alinomb, tasaj a nipilan:

—Jogüy lanawün miün mejawan, naleaing sasaj icon xique ngo naxom nicuajind nisoet wüx ombas nej —aj nejiw.

⁵Quiaj taw Teat Jesús, alwüx omal nej aaga nepeat sats, at almasooig morada napixeran. Quiaj tasaj nejiw a Pilato:

—iJogüy aaga naxey! —aj nejiw.

⁶Quiaj montangtang miteaats maquiüjpüw monjiür nadam nangaj iüm camüm majawüw ajntsop Teat Jesús, yajnguiatoj tiüt apajüw, tapiüngüw:

—iIch mandeow wüx cruz! iIch mandeow wüx cruz! —awüw.

Pilato tasaj nejiw:

—Iquüijpan, icona iyacan wüx cruz, cos xique ngo naxom cuane asoet aaga naxey cam —aj nejiw.

⁷Ajciüwa nipilan judío tapiüngüw:

—Xicona salnajiüran poch tiül xenawijquian niüng apiüng netam mandeow cos awaiich, apiüng Micual nej Teat Dios —awüw.

⁸Wüx a Pilato tanguiay aag ayaj, mbayat xeyay. ⁹Condom tajmel awan alinomb, tatün manguiay Teat Jesús:

—¿Nguiane neriosa? —aj.

Teat Jesús ngome tasaj nej nicuajind.

¹⁰Quiaj tasaj nej a Pilato:

—¿Neol ngo merndeaca? ¿Neol ngo mejaw xique alndom nayac ic wüx cruz, aton alndom natsambiich ique? —aj nej.

¹¹Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Ngwüy, nicuajind ngondom merang wüx ximbas sitiül Xeteat

Dios ngo müüich ic merang.

Naleaing sasaj ic, najntsop asoet aaga neyac xic tiül iwix —aj nej.

¹²Ajan quiaj a Pilato tayamb nguineay alndom matsambiich Teat Jesús, pero ajciüwa monajiüt tiül judíos tepajüw napac, tapiüngüw:

—iSitiül apmetsambiich, ngo majüic ijneaj aweaag a César; cos jangantanej nendiüm marang minatangüy nenajiüt, aag ayaj ngo majneaj aweaag a César! —awüw.

¹³Wüx tanguiay aag ayaj a Pilato tawün tiül iüm Teat Jesús. Condom nej tsotot niüng ajaw wüx asoeteran, tiül noic nden nenüt Gabata tiül ombeayiw nipilan judío. Aag ayaj amb apiüng niüng nequiand tiüt piedra. ¹⁴Wüx laliüc lembem nüt aaga nüt quiaj, oxep quiaj pascua, quiaj a Pilato tasaj ajciüwa nipilan judío:

—iJogüy minatang nenajiüt! —aj nejiw.

¹⁵Nejiw tepajüw napac, tapiüngüw:

—iWüün, iwün, ich mandeow wüx cruz! —awüw.

Quiaj tasaj nejiw a Pilato:

—¿Quia netam nayac wüx cruz aaga natang nenajiüt icueajiüna? —aj nejiw.

Quiaj montangtang miteaats tasajüw nej:

—iXicona ngo najiüran alinop minatang nenajiüt, áagan a César! —ajüw nej.

¹⁶Quiaj a Pilato tayac teowixaw nejiw Teat Jesús mayaciüw wüx cruz, taquiüjpüw mamb.

Teat Jesús tajmel wüx cruz

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43)

¹⁷Teat Jesús tamb, tüjchiw mambitic a cruz. Taquiüjpüw mamb

andüy tiül niüng nasaic omal mondeow. Tiül ombeayiw nejiw apiüngüiw Gólgota.¹⁸ Quiaj tayacüw wüx cruz Teat Jesús maquiiüb alijüw. Nop amb wüx miác nej, alinop amb wüx miquiamb nej; nganüy Teat Jesús amb pinawan.

¹⁹ Condom a Pilato tarang acas poch mayacüch wüx omal a cruz. Aaga poch quiaj apiüng: “Jesús naw Nazaret, minatang nenajiüt ocueaj judíos.”²⁰ Xeyay nipilan judío tateowüw aaga poch quiaj, cos niüng tayacüch wüx cruz Teat Jesús ngome miünquiaj, aton cos aaga poch tarangüch wüx ombeayaran hebreo, griego, at wüx latín.²¹ Pero ajciüwa montantang miteaats tasajüw a Pilato:

—Nde meyac: “Minatang nenajiüt ocueaj judíos.” Leaw netam meyac: “Nej nepiüng minatang nenajiüt ocueaj judíos,” —ajüw nej.

²² Quiaj tasaj nejiw a Pilato:
—Leaw lanarang landoj lanarang —aj nejiw.

²³ Ajciüwa soldados wüx landoj mayacüw wüx cruz Teat Jesús, quiaj tayariw apix nej, tambajcüw apiquiw quiriw mayariw noicnoic quiriw. Condom tayariw a najal micamix nej, aag ayaj ngo majiür niüng ambeteay, najüyeran naw cawüx andüy tiüt.²⁴ Quiaj tandeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—Ngome apmambajaats micamix nej, apmasüetiiüts wüx, majüic jane apmayar —awüw.

Atquiaj tajlüy cos landoj lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios, niüng apiüng: “Tambajcüw sapix mayariw, tasüetiw majawüw jane

apmayar xecamix”, aw. Atquiaj tarangüw soldados.

²⁵ Aliw quiaj niüng ajlüy a cruz mimüm nej Teat Jesús, at michiig mimüm nej; at müm María mintaj teat Cleofas, at müm María Magdalena.

²⁶ Teat Jesús wüx tajaw mimüm nej, at nop minipilan nej, aaga xeyay tandiüm alquiaj aton, quiaj tasaj mimüm nej:

—Müüm, joyaj nganüy apmajlüy atnej micual —aj.

²⁷ Condom quiaj tasaj aaga nop minipilan nej:

—Joyaj teat, nganüy apmajlüy atnej mimüm —aj.

Naw quiaj aaga nop minipilan nej taquiiüb mamb mimüm Teat Jesús andüy aniüng nej atnej majiür mimüm nej.

Tandeow Teat Jesús

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49)

²⁸ Wüx landoj aag ayaj, nej lamajaw meáwan lamapalüch marang. Cos netam majlüy atnej apiüng wüx nej tiül Mipoch Teat Dios, quiaj tapiüng:

—Nind sanganeow yow —aw.

²⁹ Ajlüy quiaj nop xar chipiow nachich vino, quiaj tasocoj tiül noic esponja, aag ayaj atnej walang sap. Ndoj cas tayacüw wüx omal nots narix xiül mipüüig hisopo. Quiaj tayacüw wüx ombeay Teat Jesús.³⁰ Teat Jesús wüx landoj machey aaga nachich vino, quiaj tapiüng:

—Canüy lanambich narang meáwan leawa tiünas narang —aw.

Quiaj mangueer omal nej; tayac miespíritu nej teowix Teat Dios; tanaámb andeow.

Tajtiül teombas micostil Teat Jesús

³¹ Oxep quiaj pascua, y nipilan judío ngo mandiümiuw macúlan

wüx cruz mondeow, cos aaga nüt axoodaran quiaj xeyay nangaj. Quiaj tatüniw ocueaj a Pilato majmbajüch oleajiw leaw monlüy wüx cruz para alndom mawüniw tiüt najen. ³²Quiaj tambüw a soldados tajmbajüw oleajiw ajciüw tajmeliw wüx cruz maquiiüpüw Teat Jesús. ³³Pero wüx tapeayiw niüng ajlüy Teat Jesús, quiaj tajawüw landeow, taton ngo majmbajüw oleaj nej.

³⁴Condom nop soldado tatil teombas micostil Teat Jesús naag nots lanza, quiaj taw quiej maquiiüb tiül yow. ³⁵Jan tajaw meáwan aag ayaj teamandeac wüx; leawa andeac aag ayaj ajaw naleaing. Alndom mepiüngan icona aton naleaing. ³⁶Meáwan aag ayaj tajlüy atnej lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios wüx tapiüng: "Miolaats nej ngo majmbajaran", maw. ³⁷Aton apiüng tiül Mipoch Teat Dios: "Apmajawjawüw aaga naxey tatileran quiaj", aw.

Tamiüraad Teat Jesús

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56)

³⁸Wüx landoj meáwan aag ayaj, quiaj teat José naw tiül cambaj Arimatea tamb majaw a Pilato matün ocueaj, müüch nej maquiiüb mamb Teat Jesús mamiüt. Pilato taneam, quiaj tawün maquiiüb mamb. Aaga José quiaj nop nej minipilan Teat Jesús, pero naleaing axotüyan cos imbol mandüy monajiüt tiül judíos. ³⁹At teat Nicodemo, aaga tamb mandeac aweaag Teat Jesús noic ongwiiüts, nej tamb quiaj aton, ajoy mamb maseyme nimiow gajpowüw (30)

kilo najmboc angan süüig naolüch omal tiül mirra maquiiüb áloes.

⁴⁰Quiaj teat José maquiiüb teat Nicodemo taxainguiw, tawinchaw tiül noic püy najneajay, ayacüw wüx aaga najmboc angan süüig, cos atquiaj arangüw nipilan judío wüx apmamiütüw nop nandeow.

⁴¹Niüng tayaciüw wüx cruz Teat Jesús, quiájan ajlüy acas owl nateaic xiül. Alquiaj noic oxiüt jayatsüy, nganaw mamiütaran quiaj nejinguind. ⁴²Quiájan tayaciüw Teat Jesús, cos aaga oxiüt quiaj ngome miünquiaj ajlüy, aton ajcan lami nangos nüt pascua ocueajiw judíos.

Teat Jesús tapac imiün tiül mondeow

(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12)

20 Ümban arraw domingo wüx aliün mexemem, quiaj tamb niüng ajlüy oxiüt müüm María Magdalena, tajaw aaga piedra nayacüch mapal oxiüt ngo majlüy niüng tayacüch. ²Andilílan tiüt tamb majaw teat Simón Pedro maquiiüb alinop aaga xowüy andiüüm nej Teat Jesús. Quiaj tasaj nejiw:

—Lamawüniw tiül oxiüt Teat Naxey, ngo majawaats nguiane tambüw mayacüw —aj nejiw.

³Camüm manguiayiw aag ayaj, quiaj tamb teat Pedro maquiiüb alinop minipilan Teat Jesús andüyiw niüng ajlüy oxiüt. ⁴Ijpüéj tambüw acuiürrüw nóiquian, pero aaga alinop quiaj alwiix acuiür, tamong wüx ombas teat Pedro, ombas mapeay niüng ajlüy oxiüt. ⁵Quiaj tapiür majaw tiül. Tajaw aaga püy tan ajlüy quiaj; nej taton ngo majmel. ⁶Condom

quiaj tapeay teat Simón Pedro andüüban nej. Nej mbich nómbar tajmel tiül oxiüt, tajaw aaga püy alquiaj. ⁷At aaga püy nawincheran wüx omal Teat Jesús ngo majlüy nóiquian maquiiüb aaga alinoic püy; alpejchiüm pálwüx, tan ajlüy awinchay. ⁸Condom quiaj alinop minipilan Teat Jesús, aaga napeay ombas, tajmel tiül oxiüt aton. Wüx tajaw aag ayaj, aleáingan tajaw naleaing lapac. ⁹Cos ores quiaj nganaw majawüw leawa lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios niüng apiüng Teat Jesús apmapac tiül mondeow. ¹⁰Condom ajcüwa ijpüw minipilan Teat Jesús quiaj, tandilileaw alinomb andüiyiw aniiüngüw nejiw.

Teat Jesús tejüiquichay majaw nej müm María Magdalena

(Mt. 16:9-11)

¹¹Müm María wüx tapeay alinomb, tacúlan mbeay oxiüt, tenguijal ajiünts, tapiür majaw tiül oxiüt. ¹²Quiaj tajaw ijpüw ángeles alchetemoj niüng tayacüch Teat Jesús; nop amb wüx omal, alinop amb wüx oleaj, apixaw nejiw rajnüy. ¹³Quiaj tatüniw nej manguiayiw, tasajüw:

—Müm najtaj, ¿Neol tapots ijiüntsa? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejiw aaga najtaj:

—Cos lajwan aaga Teat Naxey, ngo najaw nguiane tamb mayacüch —aj nejiw.

¹⁴Wúxan ndoj mapiüng aag ayaj, wantsat majaw wanopech nej. Quiaj majaw alebem quiaj Teat Jesús, pero nej ngo majaw majneaj sitiül aag ayaj Teat Jesús. ¹⁵Condom quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Müm najtaj ¿neol tapots ijiüntsa, jane teameyamba? —aj nej.

Müm María apiüng nej aag ayaj nop nerang najiüt quiaj. Quiaj tasaj:

—Teat, sitiül ique nerwün, isaj xic nguiane almeyac para namb naxaing —aj.

¹⁶Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¡María! —aj nej.

Müm María quiaj wantsat majaw nej, tasaj nej wüx ombeayiw nejiw, tiül hebreo:

—¡Raboni! —aj. Aag ayaj wüx ombeayiw nejiw apiüng Nequiaach.

¹⁷Teat Jesús tasaj nej:

—Nde mesamb xic müm, cos nganaw namb sandüy niüng ajlüy Xeteat Dios. Quiür isajüw xenipilan, xique sanamb sandüy niüng ajlüy Xeteat, aag ayaj Miteatiün aton; niüng ajlüy Xedios, aag ayaj Midiosan aton —aj nej.

¹⁸Quiaj tamb müm María Magdalena masaj minipilan Teat Jesús nej landoj majaw Teat Jesús. Aton tapiüng meáwan leawa tasaj nej.

Teat Jesús tejüiquichay tiül minipilan nej

(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49)

¹⁹Tíulan aaga nüt domingo quiaj, wüx langwiiüts, minipilan nej aliw tiül iüm canchiünoj; apalüw ombeay iüm cos imbolej mandüiy monajüüt ocueaj judíos. Camüm majawüw Teat Jesús alebem pinawan nejiw. Quiaj tatepeay nejiw, tapiüng:

—Tamtámban ijlüyiüna —aw.

²⁰Wüx ndoj mapiüng aag ayaj, quiaj tüüch nejiw majawüw owix nej at micostil nej. Xeyay tapac

omeajtsüw wüx tajawüw nej.

21 Condom tandüy wüx matepeay nejiw alinomb. Tapiüng:

—Tamtámban ijlüyiün. Atnej Xeteat Dios tüüch xic niün, atanquiaj nganüy xique süüch icon meamban meáwan wüx aaga iüt cam —aj nejiw.

22 Wüx ndoj mapiüng aag ayaj, quiaj tapep mifünd nej wüx ombasüw nejiw. Tasaj nejiw:

—Iyariün Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios. **23** Nganüy jangantanej leaw icona apmeajchiün macueat arang ngo majneaj, mewüniün wüx imeajtsan asoet nej, at Teat Dios aton apmawün wüx omeaats. Sitiül aljane ngo mandiüm macueat arang ngo majneaj, Teat Dios aton ngome apmawün wüx omeaats asoet nej —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús tejüiquichay majaw nej Tomás

24 Tomás, aaga nasaic Cuüch, nej nop tiül ajcüwa gajpiüp (12) minipilan Teat Jesús, ngome tajlüy quiaj wüx tapeay Teat Jesús.

25 Alacas minipilan Teat Jesús tasajiw nej:

—iLandoj najawan Teat Naxey! —ajuw nej.

Quiaj tasaj nejiw a Tomás:

—Sitiül ngo najaw aóp owix nej niüng tapaparan clavos, sitiül ngo naxec tiül nots micual xiwix niüng tapaparan clavos; aton sitiül ngo naxec xiwix teombas micostil nej, nómbar ngo nayar indeacan —aj nejiw.

26 Wüx lamajiür ojpeacüw (8) nüt tatow ndoj aag ayaj, minipilan Teat Jesús canchiütoj alinomb tiül iüm;

alquiaj a Tomás maquiüjpüw. Tan ajlüy palaw ombeay iüm, camüüm majawiüw Teat Jesús alebem pinawan nejiw, tatepeay nejiw, tapiüng:

—Tamtámban ijlüyiüna —aw.

27 Condom quiaj Teat Jesús tasaj a Tomás:

—Ijaw aop xiwix teat, ixec ningüy nots micual iwix, condom iwind iwix andüy ningüy, ixec teombas xecostil. Ipiüng naleaing, nde mechiw imeaats —aj.

28 Quiaj tapiüng a Tomás:

—iTeat Naxey, Xeteat Dios! —aw.

29 Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Tomás īneol, ajcan lamejaw xic tepiüng naleaing lasapaca? Najneajay apmajlüiyiw jane apmapiüngüw naleaing lasapac masey ngo majawiüw xic naag oniüjcüw —aj nej.

Neol tarangüch a nawiig cam

30 Teat Jesús tarang xeyay cuajantanej ngome aag ajaraw, müüch majaw minipilan nej; pero aton ngome meáwan tarangüch tiül aaga nawiig cam. **31** Nganüy meáwan leawa tarangüch tiül aaga nawiig cam, tarangüch para alndom mepiüngan naleaing Teat Jesús Micual Teat Dios nej; aton mepiüngan nej aaga Cristo lapiürrang aliüc. Cos jangantanej leaw apmayar mapiüng naleaing aag ayaj, apmapac meáwan nüt.

Teat Jesús tejüiquichay majawiüw nej ayaíw minipilan nej

21 Wüx landoj aag ayaj, tejüiquichay alinomb Teat Jesús majawiüw nej minipilan

nej. Atcüy tajlüy wüx tajlüyiw mbeay nadam yow Tiberias.² Cos acas minipilan nej ajlüyiw quiaj nójquian, nop teat Simón Pedro, nop teat Tomás aaga nasoic Cuiüch, alinop teat Natanael naw tiül cambaj Caná tiül iüt Galilea, at ijpüw micual teat Zebedeo, maquiüjpüw alijpüw minipilan nej.³ Condom tasaj nejiw teat Simón Pedro:

—Sanamb sandoc —aj nejiw.

Quiaj tasajüw nej:

—Ata xicona sanamban, tabaats —ajüw nej.

Quiaj tambüw, ambüw tiül nop müx. Aaga ongwiiüts quiaj ngo mandocoj nicuajind.⁴ Wüx ümb chiüjmbaw raw, quiaj majawüw Teat Jesús alebem mbeay yow. Naleaing nejiw ngo mateotsüw wüx sitiül aag ayaj Teat Jesús.⁵ Condom quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Xecualüw ictesapan indocona?

—aj nejiw.

Quiaj tasajüw:

—Ngo nasapan —ajüw.

Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Iyacan mindocon amb wüx miác otüeng müx, mbich apmesapan —aj nejiw.

Tarangüw atnej tasoiquiw. Ndoj ngondom maxainguiw mindocoj nejiw cos chipiow a cüet.⁷ Quiaj nop tiül nejiw, aaga xowüy andiüm nej Teat Jesús, tasaj teat Pedro:

—iAaga iün Teat Naxey! —aj.

Teat Pedro camüm manguiay aag ayaj, quiaj masooig micamix nej cos tasoond, tanaámb ajchic tiül yow.⁸ Condom ajcüwa aquiüjpüw nej taquiüjpüw mamb aaga müx andüy wüx iüt. Átan ndoc tanototoj

mamb chipiow a cüet, cos ngome miünquiaj wüx iüt, ajiür maseyme coic miow (100) metros.⁹ Wüx tajtepiw wüx iüt, tajawüw olüic biümb quiaj. Alpiiüm wüx nop cüet, aton alquiaj pan.¹⁰ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ijamünan acas cüet leawa les ndot mesapan quiaj —aj nejiw.

¹¹ Quiaj teat Simón Pedro tajtep tiül müx macheed a ndoc manot andüy wüx iüt. Aaga ndoc ngo chiütam masey chipiüt tiül nadamdam cüet. Attüch coic miow ic miow gajparoob (153) cüet.

¹² Condom tasaj nejiw Teat Jesús:

—Macaron metiiüts —aj nejiw.

Nejinguind tiül nejiw ngo majntsop matüniw nej manguiayiw jane nej, cos lamajawüw nejay Teat Jesús.¹³ Quiaj tatüch nejiw Teat Jesús, tayar a pan müüch nejiw, at a cüet.

¹⁴ Aag ayaj arojmbüw wüx ajüiüquichay majaw nej minipilan nej, wüx landoj apac tiül mondeow.

Teat Jesús tandeac aweaag teat Simón Pedro

¹⁵ Wüx landoj üetiwi, quiaj Teat Jesús tasaj teat Simón Pedro:

—Simón, micual teat Jonás écuane ipiüng, indiüm xic, ngwüy ajntsop wüx indiüm meáwan aag ayaja?

—aj.

Quiaj tapiüng teat Pedro:

—Teat, ique ijaw xique sandiüm ic —aw.

Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Ijiüriuw quicheech xesapüw —aj nej.

¹⁶ Condom tandüy wüx masaj nej amb ijmbüw:

—Simón, micual teat Jonás
¿naleaing indiüm xic? —aj nej.

Quiaj teat Pedro tasaj nej:

—Teat, ique ijaw xique sandiüm
ic —aj nej.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Ijiürüw xesap —aj nej.

¹⁷ Condom quiaj tasaj nej amb
arojmbüw:

—Simón, micual teat Jonás
¿naleaingue indiüm xique? —aj nej.

Teat Pedro quiaj tamix omeaats
ajcan lamasaj nej amb arojmbüw
sitiül andiüm nej, quiaj tapiüng:

—Teat, ique ijaw meáwan
cuajantanej; ique ijaw naleaing
sandiüm ic —aj.

Tasaj nej Teat Jesús alinomb:

—Ijiürüw xesap. ¹⁸ Naleaing
naleaing sasaj ic, wüx aliün
mermonguich, iquiáyan quiaj isooig
ipix, iriümb leaw niüng indiüm;
pero wüx apmertaxey pálwüx
apmasooig ic tiüll ipix, apmendic
iwix, apmequiüraab niüng ngo
mendiüm meamb —aj nej.

¹⁹ Tasaj nej aag ayaj majüüquich
nguineay netam mandeow teat
Pedro, cos apmandeow wüx arang
minajiüt Teat Dios. Ndoj mandeac
aag ayaj, tapiüng:

—Indüüb xic tanaámb —aj.

Nop minipilan nej aaga seyay andiüram

²⁰ Wüx wantsat teat Pedro, quiaj
tajaw almandüüb nejiw aaga xeyay

andiüm nej Teat Jesús, aaga leaw
chetet aweaag nóiquian maquiiüb
Teat Jesús wüx tetiw, wüx tatün
manguiy: “Teat ¿jane apmayac ic
teowixaw monajiüt?” maw. ²¹ Teat
Pedro wüx tajaw almandüüb nejiw
aaga alinop quiaj, quiaj tasaj Teat
Jesús:

—Teat ¿jowa neje aaga alinop
quiaja? —aj.

²² Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Sitiül xique nandiüm ngo
mandeow, aliün mapac wüx
sanandilil alinomb, ¿neol, cuane
imbiche? Ique tanaámb indüüb xic
—aj nej.

²³ Condom aaga poch quiaj
tejüüquichay manguiayiw meáwan
monyar andeac Teat Jesús,
tapiürang aaga nop minipilan nej
ngome apmandeow. Pero naleaing
Teat Jesús ngo mapiüng lango
mandeow. Nej tapiüng: “Sitiül
xique nandiüm ngo mandeow, aliün
mapac wüx sanandilil alinomb,
¿neol, cuane imbich?”, aw.

²⁴ Nej aaga nop tiüll minipilan Teat
Jesús teamarang aaga nawiig cam.
Meáwan aag agüy tajaw, tanguiay.
Atquiaj alndom majawaats meáwan
leaw tarang, aag ayaj naleaing.

²⁵ Aliün majüüliy xeyay leaw
tarang Teat Jesús. Naleaing
sapiüng sitiül apmarangüch wüx
nawiig meáwan leawa tarang,
ngome apmajoy aaga iüt cam.
Atanquiaj tajlüy. Amén.